VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

13.3.2026 (25.1 Bính Ngọ)

Số 31 (4322)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

BẦU CỬ QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026 - 2031

CHÀO MỪNG NGÀY BẦU CỬ ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ ĐẠI BIỂU HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026-2031

Tuyệt đối bảo đảm cuộc bầu cử diễn ra dân chủ, đúng pháp luật, an toàn

● Tạo điều kiện thuận lợi nhất cho cử tri khi tham gia bầu cử ● Khi di tích "địa chỉ đỏ" trở thành điểm bỏ phiếu bầu cử
● Khắp nơi rực rỡ cờ hoa hướng về ngày hội non sông ● Theo chân cán bộ lên bản vận động cử tri [Từ trang 2 đến trang 6]

Trong những ngày này, từ Thủ đô Hà Nội *(ảnh lớn)* cho đến các tỉnh, thành phố; từ miền núi cho đến hải đảo... đang ngập tràn không khí chào mừng Ngày hội non sông của đất nước

Ảnh: TR.HUẤN - NHÓM P.V

BẦU CỬ QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026 - 2031

CHỦ TỊCH QUỐC HỘI TRẦN THANH MẪN:

Tuyệt đối bảo đảm cuộc bầu cử diễn ra dân chủ, đúng pháp luật, an toàn

Sáng qua 12.3, tại Nhà Quốc hội, Chủ tịch Quốc hội, Chủ tịch Hội đồng Bầu cử quốc gia Trần Thanh Mẫn đã chủ trì cuộc họp với các Tiểu ban trực thuộc Hội đồng Bầu cử quốc gia để đánh giá, rà soát các công việc chuẩn bị cho ngày bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031.

Kết luận cuộc họp, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn, Chủ tịch Hội đồng Bầu cử quốc gia nhấn mạnh, chỉ còn ba ngày nữa, ngày 15.3, cử tri cả nước sẽ tham gia bầu cử; đây là sự kiện chính trị đặc biệt quan trọng của đất nước, là ngày hội lớn của toàn dân. Chủ tịch Quốc hội ghi nhận và đánh giá cao tinh thần trách nhiệm, sự chủ động và nỗ lực rất lớn của các cơ quan của Quốc hội, các Tiểu ban của Hội đồng Bầu cử quốc gia, các Bộ, ngành và địa phương trong suốt thời gian qua. Khẳng định công tác chuẩn bị bầu cử đến thời điểm này đã cơ bản sẵn sàng, Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh mong muốn chung của lãnh đạo Đảng, Nhà nước, của Hội đồng Bầu cử quốc gia là tỷ lệ cử tri đi bỏ phiếu phải đạt mức cao bởi đây là ngày hội non sông, ngày phát huy quyền làm chủ của nhân dân, trực tiếp đi bỏ phiếu lựa chọn những đại biểu xứng đáng nhất tham gia Quốc hội, HĐND.

Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn phát biểu tại cuộc họp — Ảnh: TTXVN

"Từ nay đến ngày bầu cử là giai đoạn quyết định thành công của toàn bộ cuộc bầu cử. Chỉ cần một sơ suất nhỏ trong tổ chức thực hiện cũng có thể ảnh hưởng đến uy tín của cuộc bầu cử và niềm tin của cử tri, nhân dân", Chủ tịch Quốc hội đặc biệt lưu ý. Trên tinh thần đó, Chủ tịch Quốc hội đề nghị các Tiểu ban của Hội đồng Bầu cử quốc gia tuyệt đối không chủ quan, lơ là, tập trung cao độ, kịp thời xử lý những tình huống phát sinh, bảo đảm cuộc bầu cử diễn ra dân chủ, đúng pháp luật, an toàn và thực sự là ngày hội của toàn dân. Các cơ quan tiếp tục tập trung rà soát toàn bộ công tác chuẩn bị cho ngày bầu cử. Các Tiểu ban của Hội đồng Bầu cử quốc gia và Văn phòng Hội đồng Bầu cử quốc gia tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các địa phương để kiểm tra, rà soát toàn bộ các khâu của công tác bầu cử, từ danh sách cử tri, danh sách người ứng cử, tài liệu bầu cử, cơ sở vật chất tại các khu vực bỏ phiếu cho đến công tác tổ chức tại từng tổ bầu cử. Trong đó, cần đặc biệt lưu ý các địa bàn vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, các khu vực bỏ phiếu sớm và các địa bàn có điều kiện khó khăn.

Tập trung bảo đảm tuyệt đối an ninh, an toàn cho cuộc bầu cử, Chủ tịch Quốc hội yêu cầu các cơ quan chức năng cần chủ động nắm chắc tình hình, tăng cường các biện pháp bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ở các khu vực bỏ phiếu, kịp thời phát hiện và xử lý các tình huống phát sinh; chú trọng đấu tranh, ngăn chặn các thông tin sai lệch, xuyên tạc trên không gian mạng, không để các thế lực xấu lợi dụng bầu cử để gây mất ổn định. Đối với công tác thông tin, tuyên truyền, Chủ tịch Quốc hội đề nghị các cơ quan thông tin, báo chí tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền về ý nghĩa và tầm quan trọng của cuộc bầu cử, tạo không khí phấn khởi, tin tưởng trong nhân dân, qua đó, góp phần để cử tri hiểu rõ quyền và trách nhiệm của mình, tích cực tham gia bỏ phiếu, lựa chọn những đại biểu xứng đáng tham gia Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp.

Chủ tịch Quốc hội cũng yêu cầu chuẩn bị tốt công tác theo dõi, tổng hợp tình hình trong ngày bầu cử. Văn phòng Hội đồng Bầu cử quốc gia cần phối hợp chặt chẽ với các Tiểu ban và các cơ quan liên quan để thiết lập hệ thống theo dõi, cập nhật thông tin và tổng hợp kết quả bầu cử trên phạm vi cả nước. Trong ngày bầu cử phải duy trì chế độ báo cáo nhanh, kịp thời, chính xác để báo cáo Bộ Chính trị, Ban Bí thư và các cơ quan có thẩm quyền. Các Tiểu ban của Hội đồng Bầu cử quốc gia cần chuẩn bị đầy đủ các phương án xử lý mọi tình huống có thể xảy ra trong ngày bầu cử, tinh thần là chủ động từ sớm, từ xa; không để bị động, bất ngờ; mọi vấn đề phát sinh phải được xử lý kịp thời, đúng thẩm quyền và đúng pháp luật. Tiểu ban Bảo đảm an ninh, trật tự và an toàn xã hội phối hợp chặt chẽ với các lực lượng chức năng nắm chắc tình hình địa bàn, chủ động xử lý kịp thời các vấn đề phức tạp về an ninh, trật tự ngay từ cơ sở, không để ảnh hưởng đến cuộc bầu cử. Tiểu ban Văn bản pháp luật và giải quyết khiếu nại, tố cáo tiếp tục theo dõi sát, khẩn trương tiếp nhận, phân loại, thẩm tra, phối hợp với các cơ quan có thẩm quyền để xác minh, xử lý dứt điểm các vụ việc đủ điều kiện theo đúng quy định của pháp luật.

Khẳng định cuộc bầu cử là một hoạt động chính trị đặc biệt quan trọng của đất nước, Chủ tịch Quốc hội đề nghị tất cả các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị, từ Trung ương đến địa phương, tiếp tục phát huy cao nhất tinh thần trách nhiệm, phối hợp chặt chẽ, vào cuộc quyết tâm, quyết liệt để tổ chức thành công cuộc bầu cử. Mỗi cấp, mỗi ngành, mỗi địa phương phải coi cuộc bầu cử là nhiệm vụ trọng tâm trong những ngày tới. Từ nay đến ngày bầu cử, Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh 3 yêu cầu trọng tâm: Một là, tuyệt đối bảo đảm cuộc bầu cử diễn ra dân chủ, đúng pháp luật, an toàn và đúng tiến độ. Hai là, mọi tình huống phát sinh phải được xử lý ngay từ cơ sở, không để bị động, không để lan rộng, không để ảnh hưởng đến Ngày bầu cử. Ba là, toàn bộ hệ thống tổ chức bầu cử từ Trung ương đến cơ sở phải duy trì chế độ trực, theo dõi và báo cáo liên tục, bảo đảm thông tin thông suốt và chỉ đạo kịp thời trong mọi tình huống. **P.V (tổng hợp)**

Kết thúc bầu cử sớm ngoài thềm lục địa

Sau 15 ngày hải trình liên tục, thực hiện nhiệm vụ tổ chức bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 cho hơn 600 cử tri đang làm nhiệm vụ và lao động sản xuất trên thềm lục địa phía Nam, sáng 12.3, hai tàu Trường Sa 04 và Trường Sa 21 đã cập cảng Bộ Tư lệnh Vùng 2 Hải quân an toàn, hoàn thành nhiệm vụ tổ chức bầu cử sớm trên biển.

Trong suốt 15 ngày thực hiện nhiệm vụ, Tổ bầu cử sớm của Vùng 2 Hải quân đã vượt qua quãng hải trình dài với nhiều đợt sóng gió phức tạp, đưa hòm phiếu đến tận các nhà giàn DK1, tàu trực và những ngư trường nơi ngư dân đang khai thác thủy hải sản. Hơn 600 cử tri là cán bộ, chiến sĩ Hải quân, Cảnh sát biển, Kiểm ngư và bà con ngư dân đã trực tiếp bỏ phiếu, thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân của mình ngay giữa trùng khơi.

Việc tổ chức bầu cử sớm trên thềm lục địa không chỉ bảo đảm quyền bầu cử thiêng liêng của công dân, mà còn thể hiện sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước và Chính phủ đối với lực lượng đang ngày đêm bám biển, canh giữ chủ quyền biển đảo của Tổ quốc. Dù ở nơi đầu sóng ngọn gió, mỗi lá phiếu vẫn được trao tận tay cử tri, bảo đảm đúng quy định của Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND. Các cử tri đều bày tỏ niềm vui, sự phấn khởi và tin tưởng vào thành công của cuộc bầu cử; kỳ vọng những đại biểu được lựa chọn sẽ là những người tiêu biểu về phẩm chất, trí tuệ và năng lực, đại diện cho ý chí, nguyện vọng của nhân dân, góp phần xây dựng và phát triển đất nước trong giai đoạn mới.

Tàu cập cảng, Tổ bầu cử sớm trên biển hoàn thành nhiệm vụ trở về, hòm phiếu bảo đảm an toàn tuyệt đối

Theo kế hoạch, toàn bộ phiếu bầu của các cử tri trên biển sẽ được niêm phong, bảo quản chặt chẽ và tiến hành kiểm phiếu vào 19h ngày 15.3, cùng thời điểm với ngày bầu cử trên toàn quốc.

Tin, ảnh: MAI THẮNG

Tạo điều kiện thuận lợi nhất cho cử tri khi tham gia bầu cử

● THU SÂM

Các công việc chuẩn bị cho ngày bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 đang được khẩn trương triển khai, bảo đảm đúng tiến độ, sẵn sàng cho ngày hội lớn của toàn dân.

Phó Chủ tịch Quốc hội, Ủy viên Hội đồng bầu cử quốc gia (HĐBCQG), Phó Trưởng Tiểu ban Nhân sự thuộc HĐBCQG Nguyễn Thị Thanh đã khẳng định như trên tại họp báo về công tác chuẩn bị cho cuộc bầu cử, diễn ra sáng 12.3 tại Nhà Quốc hội (Hà Nội). Buổi họp báo do Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh chủ trì. Đồng chủ trì có Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội, Phó Trưởng Tiểu ban Thông tin tuyên truyền thuộc HĐBCQG, Phó Giám đốc Trung tâm Báo chí bầu cử Nguyễn Đắc Vinh cùng lãnh đạo các ủy ban, cơ quan thuộc Hội đồng bầu cử quốc gia.

Công tác chuẩn bị đã được triển khai đồng bộ, nghiêm túc

Phát biểu tại buổi họp báo, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh nhấn mạnh, cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 diễn ra ngay sau Đại hội lần thứ XIV của Đảng, trong năm kỷ niệm 80 năm ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam. Đây là sự kiện có ý nghĩa chính trị đặc biệt quan trọng, đánh dấu sự tiếp nối dòng chảy của thể chế dân chủ, nơi toàn thể cử tri cả nước thực hiện quyền và trách nhiệm của người làm chủ, trực tiếp lựa chọn bầu ra những đại biểu dân cử có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền lợi chính đáng của nhân dân.

"Để chuẩn bị cho ngày hội lớn của nhân dân cả nước, thời gian qua các cơ quan trong hệ thống chính trị từ Trung ương đến địa phương đã bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Hội đồng bầu cử quốc gia, tích cực khẩn trương triển khai toàn diện các mặt công tác chuẩn bị cho cuộc bầu cử, bảo đảm dân chủ, bình đẳng, đúng quy định, an toàn, tiết kiệm. Đến thời điểm này, những phần việc cuối cùng để chuẩn bị tốt nhất cho ngày bầu cử vẫn đang được các tổ chức phụ trách bầu cử trên cả nước cấp tập triển khai", Phó Chủ tịch Quốc hội phát biểu. Phó Chủ nhiệm Ủy ban Công tác đại biểu, Phó Chánh Văn phòng Thường trực HĐBCQG, Ủy viên Tiểu ban Nhân sự thuộc HĐBCQG Tạ Thị Yên cho biết, việc thành lập các tổ chức phụ trách bầu cử ở địa phương được triển khai nghiêm túc, bảo đảm đúng pháp luật, đúng thành phần, số lượng thành viên và hoàn thành theo thời gian luật định. Cả nước đã thành lập 34 Ủy ban bầu cử cấp tỉnh, 3.320 Ủy ban bầu cử cấp xã; 182 Ban bầu cử ĐBQH; 724 Ban bầu cử đại biểu HĐND cấp tỉnh; 22.401 Ban bầu cử đại biểu HĐND cấp xã và 72.191 Tổ bầu cử.

Nhìn chung, công tác chuẩn bị nhân sự tham gia ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 được triển khai bài bản, chặt chẽ, đúng quy trình, thẩm quyền và bảo đảm đầy đủ tiêu chuẩn, điều kiện theo quy định; gắn kết chặt chẽ giữa yêu cầu về cơ cấu, thành phần với chất lượng đại biểu. Quá trình thực hiện được tiến hành thận trọng, khách quan, dân chủ, thể hiện rõ trách nhiệm chính trị và sự vào cuộc nghiêm túc của các cấp, các ngành trong công tác cán bộ. Trả lời phỏng vấn báo chí, bà Tạ Thị Yên khẳng định, đến thời điểm này, công tác chuẩn bị cho cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 đã được triển khai một cách đồng bộ, nghiêm túc và đúng tiến độ theo quy định của pháp luật.

Hội đồng bầu cử quốc gia, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ và Ủy ban TƯMTTQ Việt Nam cùng các cơ quan địa phương cũng đã phối hợp chặt chẽ để triển khai đầy đủ các bước của quy trình bầu cử từ công tác chuẩn bị nhân sự, hiệp thương, lập và niêm yết danh sách cử tri đến khâu tổ chức tiếp xúc cử tri và vận động bầu cử. Đến nay, danh sách chính thức những người ứng cử cũng đã được công bố, danh sách cử tri thì đã được niêm yết công khai và các khu vực bỏ phiếu và tổ bầu cử thì đã được thành lập đầy đủ. Các điều kiện về cơ sở vật chất, kỹ thuật, an ninh trật tự phục vụ bầu cử cũng đã, đang được tiếp tục hoàn thiện. Cùng với đó, công tác thông tin tuyên truyền về bầu cử cũng được đẩy mạnh và các phương án bảo đảm an ninh, an toàn xã hội và phòng ngừa các thông tin sai lệch liên quan đến bầu cử trên không gian mạng cũng đã được các cơ quan chức năng chủ động triển khai.

"Với sự chuẩn bị tích cực của cả hệ thống chính trị và sự quan tâm hưởng ứng của cử tri cả nước, chúng tôi cũng tin tưởng ngày 15.3.2026 sẽ thực sự trở thành ngày hội của toàn dân, diễn ra một cách dân chủ, an toàn, đúng pháp luật và thành công tốt đẹp", bà Yên phát biểu.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh chủ trì buổi họp báo Ảnh: TRẦN HUẤN

Xây dựng nhiều giải pháp phù hợp từng nhóm cử tri

Về những điểm mới của cuộc bầu cử lần này, bà Tạ Thị Yên cho biết, cuộc bầu cử diễn ra trong cái bối cảnh là đất nước ta đang tiếp tục đẩy mạnh cải cách thể chế, đổi mới mô hình tổ chức chính quyền địa phương và xây dựng Quốc hội ngày càng chuyên nghiệp, hiện đại. Vì vậy trong công tác chuẩn bị nhân sự và cơ cấu đại biểu đã có những điều chỉnh theo hướng nâng cao chất lượng đại biểu và tăng tỷ lệ đại biểu hoạt động chuyên trách, chú trọng giới thiệu các chuyên gia, nhà khoa học, doanh nhân tiêu biểu trong nhiều lĩnh vực.

Bên cạnh đó, cuộc bầu cử lần này cũng đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong một số khâu của công tác bầu cử như khai thác cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư để lập danh sách cử tri, triển khai các hệ thống phần mềm quản lý thông tin bầu cử. Qua đó góp phần nâng cao hiệu quả quản lý cũng như bảo đảm tính minh bạch và tạo thuận lợi hơn cho cử tri khi tham gia bầu cử. Để đảm bảo cho mọi công dân có đủ điều kiện đều có thể thực hiện quyền bầu cử, bà Yên cho biết, các cơ quan phụ trách bầu cử đã chủ động xây dựng nhiều giải pháp phù hợp với từng nhóm cử tri. Đối với cử tri vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng hải đảo, các địa phương cũng đã tổ chức khu vực bỏ phiếu thuận lợi để tăng cường công tác tuyên truyền bằng nhiều hình thức phù hợp với điều kiện địa bàn và phong tục tập quán. Đồng thời bố trí các lực lượng hỗ trợ để cho cử tri được tiếp cận đầy đủ các thông tin và tham gia bỏ phiếu được thuận lợi.

Đối với cử tri là người lao động làm việc xa nơi cư trú, các địa phương đã thực hiện việc rà soát, lập và điều chỉnh danh sách cử tri theo đúng quy định của pháp luật, tạo điều kiện để cử tri được ghi tên vào danh sách cử tri tại nơi đang sinh sống hoặc làm việc. Nhiều địa phương cũng đã bố trí các hòm phiếu phụ hoặc là các hình thức hỗ trợ phù hợp để phục vụ cử tri đặc thù như người cao tuổi, người bệnh hoặc cử tri không thể trực tiếp đến được khu vực bỏ phiếu. Tất cả những giải pháp này đều nhằm bảo đảm cho mỗi công dân đủ điều kiện có cơ hội được thực hiện quyền bầu cử của mình để ngày 15.3 sẽ được tham gia bỏ phiếu và thực sự là ngày hội của toàn dân.

Về công tác bảo đảm an ninh trật tự phục vụ bầu cử, thiếu tướng Nguyễn Quốc Hùng, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Quốc phòng, An ninh và Đối ngoại của Quốc hội cho biết, các cơ quan chức năng đã chủ động xây dựng các phương án, kịch bản nhằm xử lý các thông tin sai lệch liên quan đến bầu cử, đặc biệt là những thông tin sai lệch trên không gian mạng. Hội đồng bầu cử quốc gia đã phối hợp chặt chẽ với Bộ Công an, Bộ VHTTDL, Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương cùng các cơ quan chức năng để tăng cường theo dõi, phát hiện sớm và xử lý kịp thời các thông tin giả, thông tin sai sự thật và các hành vi bôi nhọ ứng cử viên. Thực tế cho thấy mỗi kỳ bầu cử thường xuất hiện một số thủ đoạn lợi dụng vấn đề dân chủ, nhân quyền hoặc xuyên tạc thông tin về ứng cử viên nhằm gây hoài nghi, chia rẽ và làm giảm niềm tin của cử tri. Vì vậy, các cơ quan chức năng đã chủ động nhận diện và xây dựng phương án phòng ngừa từ sớm, từ xa.

Hội đồng bầu cử quốc gia cũng khuyến cáo các cơ quan báo chí, các tổ chức và cử tri tiếp cận thông tin từ các nguồn chính thống, không chia sẻ hoặc lan truyền những thông tin chưa được kiểm chứng; đồng thời kịp thời phản ánh tới cơ quan chức năng khi phát hiện dấu hiệu thông tin sai lệch. ■

BẦU CỬ
QUỐC HỘI KHÓA XVI
VÀ HĐND CÁC CẤP
NHIỆM KỲ 2026 - 2031

Khi di tích "địa chỉ đỏ" trở thành điểm bỏ phiếu bầu cử

● **HÀ AN; ảnh: L.QUYÊN**

Không khí chuẩn bị cho bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 đang diễn ra khẩn trương trên khắp địa bàn Thủ đô. Đáng chú ý, nhiều di tích lịch sử, văn hóa trở thành điểm bỏ phiếu, vừa phục vụ nhiệm vụ chính trị quan trọng, vừa lan tỏa không khí rộn ràng tới người dân và du khách.

Tại di tích Nhà 48 Hàng Ngang, "địa chỉ đỏ" gắn với hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh, công tác trang trí, tuyên truyền cho ngày bầu cử đang được hoàn tất trong không khí khẩn trương. Đây là nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh viết bản *Tuyên ngôn Độc lập*, đọc trước quốc dân đồng bào ngày 2.9.1945, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

"Thật tuyệt vời..."

Trong đợt bầu cử diễn ra ngày 15.3 tới, di tích 48 Hàng Ngang là điểm bỏ phiếu của các tổ dân phố Hàng Đào số 3, 4 và 5 (khu vực bỏ phiếu số 22 của phường Hoàn Kiếm). Ghi nhận của phóng viên *Văn Hóa* trong các ngày vừa qua, các hạng mục trang trí như cờ, pano, bảng thông tin về các ứng cử viên đại biểu Quốc hội và HĐND các cấp được bố trí trang trọng, nổi bật ngay trong khuôn viên di tích. Không gian trưng bày vì thế thêm phần sinh động, thu hút đông đảo du khách trong và ngoài nước dừng chân tìm hiểu. Bên cạnh việc tham quan, nhiều du khách còn được giới thiệu về sự kiện bầu cử sắp diễn ra tại Việt Nam, một hoạt động chính trị quan trọng thể hiện quyền làm chủ của người dân.

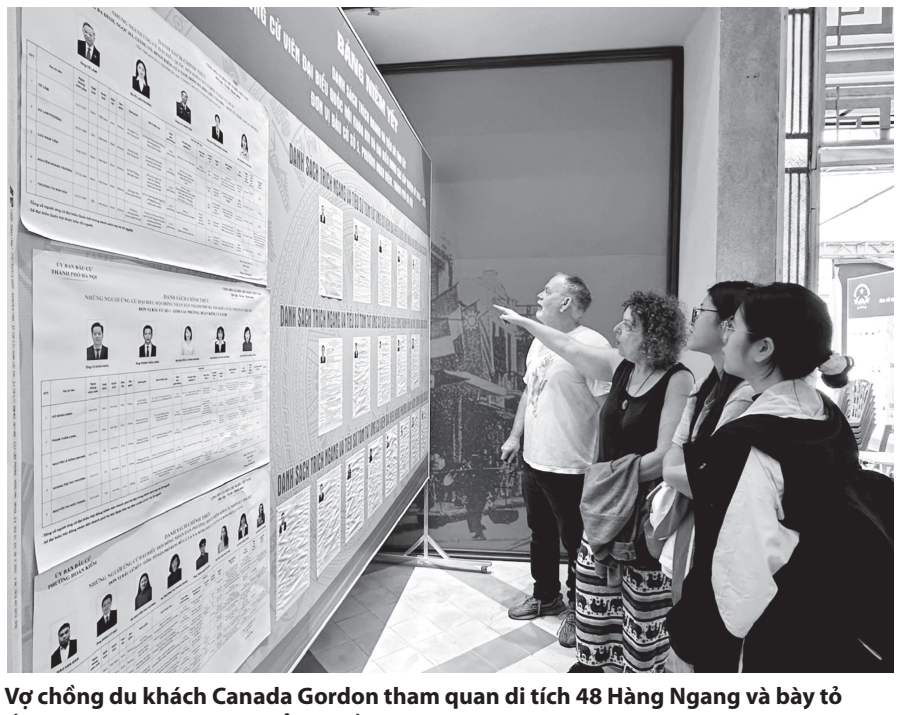
Vợ chồng ông Gordon Glanz, du khách đến từ Canada, đang có chuyến du lịch hai tuần tại Việt Nam và dành bốn ngày tham quan Hà Nội. Khi ghé thăm di tích 48 Hàng Ngang, ông Gordon và vợ bày tỏ sự thích thú trước cách trang trí trang nghiêm nhưng sinh động tại đây. "Chúng tôi không chỉ được xem các tư liệu, hiện vật về Chủ tịch Hồ Chí Minh và lịch sử Việt Nam, mà còn biết thêm về cuộc bầu cử sắp diễn ra. Điều đó cho thấy sự tự do và dân chủ của đất nước các bạn. Thật tuyệt vời", ông Gordon chia sẻ. Không khí chuẩn bị cho ngày hội bầu cử cũng rộn ràng tại đình Kim Ngân (số 42-44 Hàng Bạc). Đây là công trình tín ngưỡng được xây dựng thời hậu Lê, do người dân Châu Khê tụ cư tại phố Hàng Bạc khởi dựng, thờ ông tổ Bách Nghệ. Ngôi đình rộng và cổ kính bậc nhất phố cổ Hà Nội trở thành điểm bỏ phiếu số 15 của các tổ dân phố Hàng Bạc số 1, 2 và 5. Bên trong di tích, các hạng mục trang trí, bố trí khu vực bỏ phiếu đang được gấp rút hoàn thiện, trong khi di tích vẫn mở cửa đón khách tham quan bình thường.

Hoạt động trang trí, chuẩn bị cho ngày bầu cử tại di tích tạo không khí tươi vui, phấn khởi vì thế đã thu hút nhiều người dân và du khách đến tham quan, tìm hiểu. Những tấm pano, bảng thông tin về ứng cử viên được đặt tại vị trí thuận tiện để người dân theo dõi. Sáng 11.3, nhiều người dân trong khu phố đã đến di tích để tìm hiểu kỹ danh sách đại biểu trước ngày bầu cử. Ông Nguyễn Đức Lực, cư dân tổ dân phố số 2 (phường Hoàn Kiếm) cho biết: "Việc tổ chức bầu cử tại di tích đình Kim Ngân là hoạt động ý nghĩa của chính quyền địa phương. Vừa tạo điều kiện cho người dân dễ dàng tìm hiểu thông tin về ngày hội bầu cử, vừa tạo cảm giác gần gũi, thân thiện vì người dân đi bầu cử là đi tham quan, đến với di tích quốc gia, điều đó thực sự biến trách nhiệm, nghĩa vụ bầu cử thành quyền lợi của người dân".

Trang trí điểm bầu cử tại di tích 48 Hàng Ngang

Ông Nguyễn Đức Lực cũng bày tỏ: "Tôi rất phấn khởi và kỳ vọng đợt bầu cử này sẽ thành công như Đại hội lần thứ XIV của Đảng vừa qua. Chúng tôi tin tưởng vào sự đổi mới và đường lối của Đảng phù hợp với đời sống nhân dân, đưa đất nước tiếp tục phát triển và hội nhập". Trong khu phố cổ, di tích 40 Lãn Ông (Hội quán Phúc Kiến), nơi giới thiệu truyền thống nghề thuốc Bắc của người Hà Nội, cũng đang được trang trí làm điểm bỏ phiếu cho các tổ dân phố Hàng Bồ số 3, 5 và 6. Những khẩu hiệu, pano cổ động được thiết kế hài hòa với không gian cổ kính của di tích, tạo điểm nhấn trong công tác tuyên truyền cho ngày bầu cử. Bà Nguyễn Thị Mỹ (87 tuổi), người dân phường Hoàn Kiếm,

Vợ chồng du khách Canada Gordon tham quan di tích 48 Hàng Ngang và bày tỏ ấn tượng với công tác chuẩn bị bầu cử

Di tích đình Kim Ngân chuẩn bị cho ngày hội non sông

cho biết nhiều ngày nay, cứ lúc nào rảnh bà lại ra di tích 40 Lãn Ông để đọc lại danh sách các ứng cử viên và tìm hiểu thông tin trước ngày bầu cử. "Tài liệu đã được phát đến từng hộ gia đình nhưng tôi vẫn muốn ra tận điểm bỏ phiếu để xem cho kỹ. Không khí chuẩn bị bầu cử ở đây rất trang trọng và vui tươi, nên tôi cũng thấy phấn khởi. Ở tuổi này, vẫn được đi bầu cử tôi đều rất trân trọng, vì đó là quyền và trách nhiệm của người dân", bà Nguyễn Thị Mỹ chia sẻ.

Làm sống động không gian di sản

Trung tâm Giao lưu Phố cổ Hà Nội (số 50 Đào Duy Từ) là khu vực bỏ phiếu số 14, thuộc đơn vị bầu cử số 4 phường Hoàn Kiếm. Theo lịch sử, địa điểm này từng là rạp hát Sán Nhân Đài, sau đổi tên thành Lạc Việt và Hiệp Thành, được xây dựng vào đầu thế kỷ XX. Thời kỳ đầu, rạp nổi tiếng với các vở diễn chèo và tuồng cổ, là một trong hai rạp lớn nhất Hà Nội lúc bấy giờ.

Ngày 2.2.2015, UBND quận Hoàn Kiếm đã khai trương Trung tâm Giao lưu Văn hóa Phố cổ Hà Nội tại địa điểm này. Trung tâm được xây dựng nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của khu phố cổ, đồng thời tạo không gian giao lưu văn hóa cho cộng đồng và du khách. Hiện nay, Trung tâm tổ chức nhiều hoạt động như triển lãm, biểu diễn nghệ thuật truyền thống, hội thảo và các sự kiện văn hóa khác, góp phần giới thiệu và gìn giữ nét đẹp văn hóa của Thủ đô. Để chuẩn bị cho ngày hội non sông, công tác trang trí đã được triển khai chu đáo. Điểm bỏ phiếu có không gian khang trang, các bàn thông tin và khu vực bỏ phiếu được bố trí khoa học, thuận tiện cho người dân khi đến thực hiện quyền công dân.

Theo Ban tổ chức, trong những ngày này cho đến ngày hội bầu cử 15.3 chính thức diễn ra, các tổ dân phố tiếp tục rà soát danh sách cử tri trên địa bàn và phát thẻ cử tri tới từng hộ dân. Nhiều người đã đến trung tâm để xem danh sách ứng cử viên và danh sách cử tri, thể hiện sự quan tâm, trách nhiệm đối với sự kiện chính trị quan trọng của đất nước. Việc lựa chọn các di tích lịch sử, văn hóa làm điểm bỏ phiếu không chỉ tạo điều kiện thuận lợi cho người dân tham gia bầu cử mà còn góp phần làm sống động không gian di sản. Cờ đỏ, pano cổ động rực rỡ, cùng dòng người đến tìm hiểu thông tin đã góp phần tạo nên không khí trang nghiêm, rộn ràng tại các di tích trong những ngày chuẩn bị cho ngày bầu cử, ngày hội lớn của toàn dân.

Từ những "địa chỉ đỏ" của lịch sử, không khí chuẩn bị cho ngày hội bầu cử đang lan tỏa mạnh mẽ, thể hiện tinh thần trách nhiệm, niềm tin và sự kỳ vọng của người dân Thủ đô đối với sự kiện chính trị trọng đại của đất nước. ■

Khắp nơi rực rỡ cờ hoa hướng về ngày hội non sông

● THÙY TRANG; ảnh: MINH TRUNG

Không khí hướng về ngày bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 đang lan tỏa khắp các địa phương. Tại TP.HCM cũng như một số tỉnh, thành khu vực phía Nam, các tuyến phố rực rỡ cờ hoa, pano, khẩu hiệu tuyên truyền.

Nhiều hoạt động cổ động trực quan được triển khai đồng bộ, tạo nên bầu không khí vừa trang trọng, vừa sôi nổi trước ngày hội lớn của toàn dân.

Diễu hành xe hoa, cổ động tuyên truyền bầu cử tại TP Cần Thơ

Không khí rộn ràng trên các tuyến đường

Tại TP.HCM, những ngày này dễ dàng bắt gặp sắc đỏ cờ Tổ quốc, băng rôn, khẩu hiệu, màn hình LED… cổ động xuất hiện dọc nhiều trục đường lớn. Từ khu vực trung tâm đến các khu dân cư, hệ thống pano, áp phích tuyên truyền về ngày bầu cử được bố trí trang trọng, nổi bật, góp phần tạo nên diện mạo tươi mới cho đô thị. Trên các tuyến đường lớn như Lê Duẩn, Lê Lợi, Đồng Khởi, Nguyễn Huệ, Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Cách Mạng Tháng Tám…, hay tại nhiều khu vực trường học, công viên, các pano lớn với nội dung chào mừng ngày bầu cử được lắp đặt đồng bộ, thu hút sự chú ý của người dân.

Không chỉ ở khu vực trung tâm, tại nhiều tuyến đường dẫn vào khu dân cư ở các phường, xã cũng được trang trí cờ hoa, khẩu hiệu cổ động, tạo nên bầu không khí phấn khởi hướng tới ngày bầu cử. Theo Sở VHTT TP.HCM, thành phố sẽ tổ chức diễu hành xe hoa, xe loa tuyên truyền về bầu cử trên toàn địa bàn vào sáng 15.3, ngày bầu cử với 168 xe tuyên truyền lưu động của 168 xã, phường, đặc khu. Các đoàn xe diễu hành được chia thành ba khu vực. Tại khu vực trung tâm TP.HCM, 102 xe của các xã, phường sẽ tập kết tại bốn điểm gồm Công viên 30.4 (đường Lê Duẩn, phường Sài Gòn), Quảng trường Khánh Hội (đường số 48, phường Khánh Hội), đường Vành đai Trong (phường An Lạc) và đường Chế Lan Viên (phường Tây Thạnh).

Từ các điểm này, đoàn xe di chuyển qua nhiều tuyến đường chính. Tại khu vực 2, đoàn xe của 36 xã, phường tập kết tại đường 30.4 (phường Phú Lợi) và tại khu vực 3, có 30 xe tuyên truyền của các xã, phường, đặc khu tập kết tại đường Bacu (phường Vũng Tàu) sau đó di chuyển qua các tuyến đường. Sau khi hoàn thành lộ trình diễu hành tập trung, các xe tiếp tục trở về địa bàn từng xã, phường, đặc khu để tuyên truyền tại các tuyến đường trung tâm và khu dân cư đông đúc, góp phần lan tỏa không khí ngày hội bầu cử trên toàn thành phố. Trước đó, nhiều xã, phường trên địa bàn TP.HCM cũng đã tổ chức diễu hành xe hoa tuyên truyền lưu động.

Không chỉ tại TP.HCM, nhiều địa phương trong khu vực cũng tổ chức các hoạt động tuyên truyền hướng về ngày bầu cử. Tại TP Cần Thơ, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ phường Ninh Kiều đã tổ chức Hội thi trang trí và diễu hành xe tuyên truyền lưu động chào mừng ngày bầu cử. Hội thi thu hút sự tham gia của nhiều đơn vị là các trường học trên địa bàn phường. Các đơn vị đã đầu tư nhiều mô hình xe tuyên truyền với hình thức trang trí sinh động, nội dung phong phú. Trên mỗi mô hình xe, các khẩu hiệu cổ động như "Bầu cử là ngày hội của toàn dân", "Mỗi lá phiếu là một niềm tin, một trách nhiệm đối với Tổ quốc", "Sáng suốt lựa chọn những người đủ đức, đủ tài vào Quốc hội và Hội đồng nhân dân",… được thể hiện nổi bật, tạo ấn tượng trực quan.

Hình ảnh tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND tại TP.HCM

Theo bà Nguyễn Thị Hồng Nga, Chủ tịch Ủy ban MTTQ phường Ninh Kiều, hội thi được tổ chức nhằm tăng cường công tác tuyên truyền, giúp cán bộ, đoàn viên, hội viên và nhân dân hiểu rõ hơn ý nghĩa của cuộc bầu cử, tích cực tham gia bỏ phiếu. Sau hội thi, các mô hình xe tuyên truyền sẽ tiếp tục được sử dụng để diễu hành trên nhiều tuyến đường và tuyên truyền tại các khu dân cư, góp phần lan tỏa thông tin về cuộc bầu cử đến đông đảo người dân.

Chuẩn bị chu đáo cho ngày bầu cử

Ngày 11.3, Ủy ban bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND TP.HCM nhiệm kỳ 2026-2031 đã tổ chức phiên họp thứ 8 nhằm rà soát, cho ý kiến về công tác chuẩn bị cho ngày bầu cử. Cuộc họp do ông Võ Văn Minh, Chủ tịch HĐND TP.HCM, Chủ tịch Ủy ban bầu cử TP.HCM chủ trì. Tại cuộc họp, đại diện Công an TP.HCM cho biết công tác rà soát, lập danh sách cử tri và chuẩn hóa dữ liệu dân cư đã được triển khai đồng bộ. Điểm mới của kỳ bầu cử lần này là việc áp dụng phần mềm quản lý cử tri, khai thác cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và ứng dụng định danh điện tử VNeID phục vụ công tác bầu cử.

Ông Võ Văn Minh nhấn mạnh, cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội và HĐND các cấp là sự kiện chính trị quan trọng. Vì vậy, các đơn vị cần chuẩn bị chu đáo, chủ động xử lý kịp thời những vấn đề phát sinh, đảm bảo ngày bầu cử diễn ra thành công, an toàn và đúng quy định. Đến nay, TP.HCM đã in hơn 9,6 triệu thẻ cử tri và bàn giao cho Ủy ban bầu cử cấp xã, phường để phát đến từng người dân. Tỷ lệ phát thẻ đạt hơn 91%. Trong những ngày tới, các địa phương tiếp tục rà soát để đảm bảo mọi cử tri đều nhận được thẻ, không bỏ sót người đủ điều kiện tham gia bầu cử. Trước ngày bầu cử chính thức, một số khu vực đã tổ chức bầu cử sớm để tạo điều kiện cho những cử tri có đặc thù công việc không thể tham gia bỏ phiếu đúng ngày. Theo báo cáo, công tác bầu cử sớm đã được tổ chức thành công tại bốn khu vực thuộc phường Phước Thắng, phường Tam Thắng và xã Long Sơn. Từ ngày 26.2 - 6.3, đã có hơn 4.200 cử tri tham gia bỏ phiếu sớm, đạt tỷ lệ gần 96%. Trong kỳ bầu cử lần này, TP.HCM có 13 đơn vị bầu cử đại biểu Quốc hội với 64 ứng cử viên để bầu ra 38 đại biểu. Đồng thời, thành phố chia thành 42 đơn vị bầu cử đại biểu HĐND TP.HCM; từ 208 ứng cử viên sẽ bầu ra 125 đại biểu nhiệm kỳ 2026-2031.

Ngày 11.3, Ủy ban bầu cử TP Cần Thơ tổ chức hội nghị triển khai công tác chuẩn bị bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031. Ông Đồng Văn Thanh, Chủ tịch HĐND thành phố, Chủ tịch Ủy ban Bầu cử TP Cần Thơ chủ trì và chỉ đạo hội nghị. Tại đây, các đại biểu được triển khai phần mềm phục vụ công tác bầu cử và hướng dẫn quy trình nhập liệu các mẫu biên bản về kết quả bầu cử của các ban bầu cử đại biểu Quốc hội và HĐND các cấp.

Phát biểu chỉ đạo, ông Thanh đề nghị các ban bầu cử và ủy ban bầu cử cấp xã, phường tiếp tục bám sát các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Trung ương và thành phố để triển khai đầy đủ các nhiệm vụ chuẩn bị cho ngày bầu cử. Các đơn vị cần khẩn trương kiện toàn bộ máy giúp việc, phân công thành viên theo dõi, tổng hợp biên bản bầu cử; đồng thời kiểm tra, đôn đốc các địa phương trong việc lập và niêm yết danh sách cử tri, danh sách người ứng cử, bố trí phòng bỏ phiếu và chuẩn bị các điều kiện phục vụ bầu cử. Chủ tịch Ủy ban bầu cử TP Cần Thơ cũng yêu cầu các đơn vị tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền với nhiều hình thức phong phú nhằm nâng cao nhận thức của cán bộ và người dân về ý nghĩa của cuộc bầu cử. Các địa phương cần rà soát kỹ danh sách cử tri, bảo đảm chính xác, không bỏ sót người đủ điều kiện tham gia bầu cử; đồng thời chuẩn bị đầy đủ cơ sở vật chất, nhân lực phục vụ công tác tổ chức. Các tổ bầu cử được yêu cầu thực hiện nghiêm các quy định về quản lý phiếu bầu, hướng dẫn cử tri thực hiện đúng trình tự bỏ phiếu và tổ chức kiểm phiếu theo quy định, bảo đảm cuộc bầu cử diễn ra dân chủ, an toàn và đúng pháp luật.

Từ các tuyến phố rực rỡ cờ hoa đến những hoạt động tuyên truyền tại cơ sở, không khí hướng về ngày bầu cử đang lan tỏa rộng khắp. Công tác chuẩn bị được triển khai đồng bộ với mục tiêu đảm bảo ngày bầu cử diễn ra dân chủ, an toàn và đúng quy định. ■

BẦU CỬ QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026 - 2031

Theo chân cán bộ lên bản vận động cử tri

● **Bài, ảnh: NGUYỄN LINH**

Trước thềm bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031, không khí chuẩn bị ở các xã miền núi, vùng biên giới Thanh Hóa trở nên khẩn trương và đặc biệt hơn.

Cử tri vùng cao tìm hiểu danh sách, tiểu sử tóm tắt của các ứng cử viên đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp

Từ những bản làng xa xôi trên triền núi đến các điểm dân cư dọc biên giới, cán bộ cơ sở, già làng, trưởng bản đang "đi từng ngõ, gõ từng nhà" để vận động bà con hiểu rõ ý nghĩa của lá phiếu, là gửi gắm niềm tin và kỳ vọng của người dân vùng cao vào ngày hội lớn của đất nước.

Tuyên truyền như trò chuyện

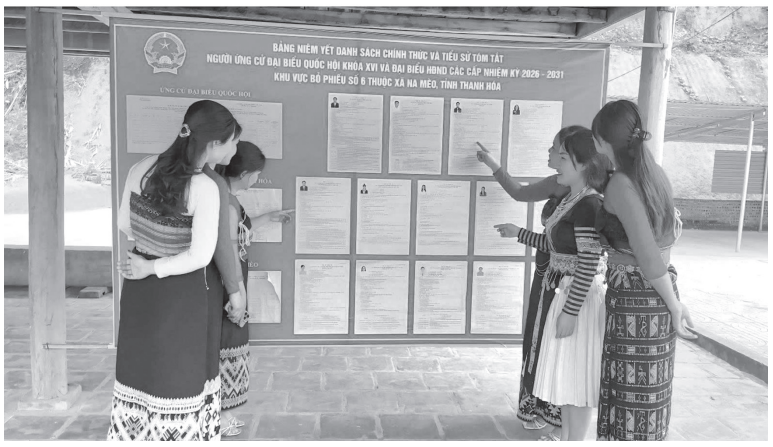
Con đường dẫn vào thôn Vần Trong (xã Yên Thắng) ngoằn ngoèo men theo sườn núi. Bên ngoài nhà văn hóa thôn, lá cờ đỏ sao vàng được treo trang trọng, bên cạnh là bảng niêm yết danh sách cử tri và người ứng cử đại biểu Quốc hội, đại biểu HĐND các cấp. Buổi chiều muộn, khi bà con bắt đầu trở về sau một ngày lên nương, Bí thư Chi bộ thôn Lò Trung Hậu lại tranh thủ đến từng nhóm người để trò chuyện. Câu chuyện của ông không phải những khẩu hiệu khô cứng mà là những lời giải thích giản dị. "Bầu cử là quyền của mình. Nếu mình không đi bầu, ai sẽ thay mình quyết định những việc liên quan đến bản làng?", ông Hậu hỏi bà con trong một cuộc trò chuyện ngay trước sân nhà văn hóa.

Thôn Vần Trong có đông đồng bào dân tộc Thái sinh sống. Với ông Hậu, điều quan trọng không chỉ là vận động bà con đi bầu đầy đủ, mà còn phải giúp họ hiểu rõ ý nghĩa của từng lá phiếu. Trong các buổi họp thôn, ông thường nói chậm rãi, giải thích từng vấn đề một để người dân hiểu rằng lá phiếu của mình chính là tiếng nói gửi đến các cơ quan dân cử. "Có người hỏi tôi đi bầu để làm gì. Tôi nói đơn giản thôi, bầu để chọn người thay mình nói tiếng nói của bản làng. Nếu mình không quan tâm thì ai sẽ lo cho mình", ông Hậu chia sẻ. Những khi xuất hiện thông tin sai lệch hoặc lời đồn không chính xác về bầu cử, ông cũng là người trực tiếp đến từng nhà để giải thích. Không áp đặt, không gay gắt, ông lựa chọn cách nói chân tình, dựa trên sự tin cậy đã gây dựng nhiều năm trong cộng đồng.

Ở xã Yên Thắng, việc tổ chức các khu vực bỏ phiếu cũng được tính toán kỹ lưỡng để phù hợp với địa hình. Chủ tịch UBND xã Vũ Thế Vinh cho biết địa phương đã chia thành 4 đơn vị bầu cử, với 8 khu vực bỏ phiếu, bố trí sao cho người dân không phải đi quá xa. "Địa bàn rộng, giao thông khó khăn nên việc bố trí điểm bỏ phiếu phải rất linh hoạt. Chúng tôi ưu tiên đặt tại nhà văn hóa hoặc những điểm thuận tiện nhất cho bà con", ông Vinh nói.

Cũng giống như Yên Thắng, tại xã vùng biên Sơn Thủy, công tác chuẩn bị bầu cử đang được triển khai khẩn trương, bài bản. Tại trụ sở UBND xã, danh sách cử tri được rà soát kỹ. Cán bộ phụ trách từng thôn, bản liên tục cập nhật thông tin để bảo đảm không bỏ sót bất kỳ cử tri nào. Chủ tịch UBND xã Sơn Thủy Mạc Văn Tới cho biết, Ủy ban bầu cử xã đã thành lập 5 đơn vị bầu cử và bố trí 11 khu vực bỏ phiếu. "Chúng tôi rà soát từng hộ, từng nhân khẩu để bảo đảm mọi công dân đủ điều kiện đều có tên trong danh sách cử tri. Đồng thời phối hợp với bộ đội biên phòng và công an để bảo đảm an ninh trật tự trên địa bàn", ông Tới cho hay.

Ở những bản làng vùng cao, vai trò của trưởng bản và người có uy tín trong cộng đồng đặc biệt quan trọng. Họ được xem như những "cầu nối" giúp chủ trương, chính sách của Nhà nước đến gần hơn với người dân. Nhiều buổi tuyên truyền về bầu cử được tổ chức ngay tại nhà văn hóa bản hoặc dưới gốc cây lớn giữa bản làng. Không có bục phát biểu, không có những bài diễn văn, nhưng câu chuyện về quyền bầu cử lại được bà con chăm chú lắng nghe. Bên cạnh công tác tuyên truyền, các địa phương miền núi cũng chú trọng chuẩn bị các điều kiện bảo đảm an toàn cho cử tri trong ngày bầu cử.

Những ngày qua, bà con bản Ché Lầu, xã Na Mèo rất phấn khởi khi được gặp gỡ các ứng cử viên

Kỳ vọng từ những bản làng biên giới

Ở xã Trung Lý, những ngày này không khí chuẩn bị cho ngày bầu cử lan tỏa khắp các bản làng. Từ trung tâm xã đến những bản xa như Tà Cóm, Cánh Cộng hay Pa Búa, cờ Tổ quốc và băng rôn tuyên truyền được treo dọc các con đường dẫn vào bản. Tại nhà văn hóa bản Khằm 2, Bí thư chi bộ kiêm trưởng ban công tác mặt trận Giàng A Vành đang cùng cán bộ xã chuẩn bị cho một buổi tuyên truyền về bầu cử.

Xã Trung Lý có đông đồng bào dân tộc Mông sinh sống với 11 trong tổng số 15 bản là người Mông. Nhiều người chưa thông thạo tiếng phổ thông nên các buổi tuyên truyền thường được tổ chức bằng cả tiếng Mông và tiếng phổ thông. "Khi nói bằng tiếng Mông, bà con dễ hiểu hơn. Những hộ ở xa hoặc không đi họp bản được thì chúng tôi đến tận nhà để giải thích", ông Vành cho biết. Theo ông, bà con trong bản rất quan tâm đến cuộc bầu cử. Nhiều người mong muốn lựa chọn được những đại biểu có tâm và hiểu đời sống vùng cao. "Bà con chỉ mong người trúng cử sau này gần dân, lắng nghe dân và giúp bản làng giải quyết những khó khăn thực tế", ông nói.

Niềm háo hức hướng về ngày bầu cử cũng thể hiện rõ ở lớp cử tri trẻ. Lục Thị Thùy, 19 tuổi, ở bản Táo, xã Trung Lý, lần đầu tiên tham gia bầu cử. Cô gái trẻ nói rằng mình đã được cán bộ xã và bản giải thích về quyền và trách nhiệm của cử tri nên rất háo hức chờ đến ngày bỏ phiếu. "Em mong các đại biểu sau khi được bầu sẽ quan tâm nhiều hơn đến thanh niên vùng cao, tạo điều kiện học nghề và việc làm để người trẻ có thể lập nghiệp tại quê hương", Thùy chia sẻ. Không khí chuẩn bị cho ngày bầu cử cũng hiện rõ tại bản Ché Lầu, xã Na Mèo, một bản vùng cao biên giới còn nhiều khó khăn. Bản nằm cheo leo giữa những dãy núi cao, người dân sống rải rác trên các triền núi, đường vào bản quanh co với nhiều đoạn dốc. Thế nhưng, dọc những con đường nhỏ dẫn vào bản những ngày này vẫn dễ dàng cảm nhận được sự háo hức của bà con khi ngày bầu cử đang đến gần. Ông Thao Văn Lâu, Trưởng bản Ché Lầu cho biết bản hiện có 15 hộ với 69 nhân khẩu theo đạo Công giáo, chủ yếu là đồng bào Mông sinh sống. "Những ngày qua, bà con rất phấn khởi khi được gặp gỡ các ứng cử viên, được nghe chương trình hành động và trao đổi trực tiếp những mong muốn của mình", ông Lâu nói.

Theo ông Lâu, cán bộ xã và các tổ bầu cử đã đến từng hộ gia đình để tuyên truyền, hướng dẫn quy trình bầu cử, thậm chí trao đổi bằng tiếng Mông để bà con dễ hiểu. Người dân trong bản mong muốn sau khi trúng cử, các đại biểu sẽ quan tâm hơn đến việc đầu tư hạ tầng giao thông nông thôn. "Đường trong bản còn nhiều đoạn dốc, có nơi sạt lở, ổ gà nên việc đi lại rất vất vả. Bà con mong các đại biểu quan tâm đầu tư nâng cấp đường giao thông để việc đi lại thuận lợi hơn", ông Lâu chia sẻ. Cùng chung mong muốn, ông Thao Văn Gấu, người dân bản Ché Lầu cho biết đời sống của bà con những năm gần đây đã từng bước được cải thiện nhờ sự quan tâm của Đảng và Nhà nước. Tuy nhiên, người dân vẫn kỳ vọng địa phương tiếp tục được đầu tư các công trình hạ tầng thiết yếu như đường giao thông, điện lưới, đồng thời nâng cao chất lượng sóng điện thoại và internet để phục vụ sinh hoạt, sản xuất và việc học tập của con em trong bản.

Trong khi đó, theo ông Lương Xuân Nguyện, già làng, người có uy tín ở bản Tân Hương (xã Tam Chung), kỳ vọng của bà con vùng cao vẫn gắn với những vấn đề thiết thực của đời sống. "Người dân mong các đại biểu sau khi trúng cử sẽ thực sự lắng nghe tiếng nói của bà con. Nhiều nơi đời sống còn khó khăn nên rất cần những chính sách hỗ trợ lâu dài", ông Nguyện chia sẻ. Theo ông Nguyện, bà con vùng cao mong muốn có thêm các mô hình sản xuất phù hợp với điều kiện miền núi, có đất sản xuất và hệ thống giao thông thuận lợi để phát triển kinh tế, nâng cao đời sống. ■

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

"Vốn văn hóa" là nền tảng để xây dựng và hoàn thiện thể chế công nghiệp văn hóa

THẢO NGUYÊN

Trong bối cảnh kinh tế toàn cầu chuyển từ mô hình công nghiệp truyền thống sang kinh tế tri thức và sáng tạo, văn hóa ngày càng được xem là nguồn lực phát triển quan trọng. Không chỉ củng cố bản sắc và gắn kết xã hội, văn hóa còn tạo giá trị kinh tế, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và nâng cao "quyền lực mềm" quốc gia. Ở Việt Nam, phát triển công nghiệp văn hóa đã trở thành định hướng chiến lược, đòi hỏi hệ thống thể chế, chính sách được xây dựng trên cơ sở lý luận vững chắc, trong đó các lý thuyết về "vốn văn hóa" mang lại nhiều gợi mở quan trọng.

Văn hóa như một dạng vốn phát triển

PGS.TS Đỗ Thị Thanh Thủy, Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam cho rằng cách tiếp cận vốn văn hóa giúp nhìn nhận văn hóa không chỉ là lĩnh vực tinh thần mà còn là một nguồn lực phát triển có khả năng tích lũy, chuyển hóa và tái đầu tư cho xã hội. Theo bà Thủy, khi xem văn hóa như một dạng vốn, việc xây dựng chính sách phát triển công nghiệp văn hóa cần được đặt trong một hệ thống tư duy rộng hơn, vượt ra ngoài cách tiếp cận thuần túy thị trường.

Khái niệm "vốn văn hóa" cho phép nhìn nhận văn hóa không chỉ là giá trị tinh thần hay di sản truyền thống, mà còn là một nguồn lực có thể tích lũy, chuyển hóa và tái đầu tư cho phát triển. Trong các nghiên cứu xã hội học và kinh tế học văn hóa hiện đại, vốn văn hóa được xem như một dạng tài sản đặc biệt, có khả năng tạo ra cả giá trị kinh tế lẫn giá trị xã hội.

Ở góc độ xã hội học, nhiều học giả cho rằng vốn văn hóa tồn tại dưới nhiều hình thức khác nhau, từ kiến thức, kỹ năng, thị hiếu thẩm mỹ của cá nhân đến các tài sản văn hóa vật chất như sách, tác phẩm nghệ thuật, di sản. Những yếu tố này không chỉ định hình bản sắc văn hóa của xã hội mà còn ảnh hưởng đến cơ hội tiếp cận và tham gia đời sống văn hóa của mỗi cá nhân.

Trong khi đó, kinh tế học văn hóa nhấn mạnh rằng văn hóa có thể được coi như một loại "vốn bền vững", tương tự vốn tự nhiên hay vốn con người. Các tài sản văn hóa (từ di tích lịch sử, di sản nghệ thuật đến tri thức và sáng tạo) đều có khả năng tạo ra "dòng chảy giá trị" theo thời gian, thông qua du lịch văn hóa, các sản phẩm sáng tạo, hoặc các hoạt động nghệ thuật. Nếu được đầu tư, bảo tồn và khai thác hợp lý, nguồn vốn này sẽ tiếp tục sinh lợi cho xã hội trong nhiều thế hệ.

Từ góc nhìn đó, theo các học giả, phát triển công nghiệp văn hóa không đơn thuần là mở rộng thị trường sản phẩm văn hóa, mà còn là quá trình quản trị và khai thác hiệu quả nguồn vốn văn hóa của quốc gia.

Theo PGS.TS Đỗ Thị Thanh Thủy, một trong những điểm quan trọng khi nghiên cứu công nghiệp văn hóa là phải nhìn nhận lĩnh vực này như một hệ sinh thái phức hợp, nơi nhiều loại vốn cùng tồn tại và tương tác. Trong hệ sinh thái đó có vốn kinh tế, vốn văn hóa, vốn xã hội và vốn biểu tượng. Các loại vốn này không tách rời mà thường xuyên chuyển hóa lẫn nhau.

Ví dụ, một tác phẩm nghệ thuật có thể bắt đầu từ giá trị sáng tạo và biểu tượng. Khi được công nhận rộng rãi, nó có thể trở thành tài sản kinh tế thông qua thị trường nghệ thuật, du lịch hoặc truyền thông. Ngược lại, đầu tư kinh tế vào các thiết chế văn hóa như bảo tàng, nhà hát, trung tâm sáng tạo cũng có thể tạo ra giá trị biểu tượng và nâng cao vị thế văn hóa của cộng đồng.

Một chính sách văn hóa hiệu quả không chỉ hướng đến tăng trưởng kinh tế mà còn phải đảm bảo các mục tiêu xã hội rộng lớn hơn, như công bằng trong tiếp cận văn hóa, bảo tồn bản sắc và thúc đẩy sáng tạo
Ảnh: TRẦN HUẤN

> *Nhìn tổng thể, các ngành công nghiệp văn hóa không vận hành đơn thuần theo quy luật cung - cầu của thị trường. Đây là một hệ thống phức hợp, nơi các yếu tố kinh tế, văn hóa và xã hội đan xen và tác động lẫn nhau. Do đó, việc xây dựng và hoàn thiện thể chế cho lĩnh vực này cần có cách tiếp cận đa chiều, kết hợp giữa tư duy kinh tế, xã hội học và quản trị văn hóa. Nhà nước giữ vai trò định hướng và tạo môi trường thuận lợi, trong khi khu vực tư nhân và cộng đồng sáng tạo là lực lượng trực tiếp tạo ra giá trị.*
>
> **(PGS.TS ĐỖ THỊ THANH THỦY, Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam)**

Trong thực tế, các ngành công nghiệp văn hóa thường vận hành trong nhiều "tiểu lĩnh vực" khác nhau. Có lĩnh vực dựa vào thị trường, như điện ảnh, âm nhạc, mỹ thuật, nơi giá trị được xác định phần lớn thông qua giao dịch kinh tế. Có lĩnh vực dựa vào hệ thống công lập hoặc phi lợi nhuận, như bảo tàng, triển lãm nghệ thuật, nơi giá trị văn hóa và giáo dục được đặt lên hàng đầu. Ngoài ra còn có các lĩnh vực gắn với cộng đồng sáng tạo độc lập hoặc các hoạt động văn hóa xã hội.

Những tiểu lĩnh vực này tuy có cơ chế vận hành khác nhau nhưng lại phụ thuộc và bổ trợ lẫn nhau. Thị trường nghệ thuật cần các thiết chế học thuật và triển lãm để xác lập giá trị biểu tượng cho tác phẩm. Ngược lại, các thiết chế văn hóa công lập cũng cần nguồn lực tài chính từ thị trường và xã hội hóa. Sự giao thoa đó tạo nên một hệ sinh thái sáng tạo năng động, đồng thời đặt ra yêu cầu phải có một khuôn khổ thể chế phù hợp để điều tiết và thúc đẩy sự phát triển hài hòa.

Một điểm quan trọng trong xây dựng thể chế công nghiệp văn hóa là tạo điều kiện cho sự luân chuyển linh hoạt giữa các loại vốn trong hệ sinh thái sáng tạo. Khi vốn văn hóa, vốn xã hội và vốn kinh tế được kết nối hiệu quả, giá trị sáng tạo có thể được chuyển hóa thành giá trị kinh tế, đồng thời vẫn duy trì ý nghĩa văn hóa và xã hội. Để đạt được điều này, cần một hệ thống chính sách đồng bộ bao gồm các công cụ pháp lý, tài chính và quản lý.

Theo PGS.TS Đỗ Thị Thanh Thủy, trước hết cần hoàn thiện khung pháp lý liên quan đến quyền sở hữu trí tuệ nhằm bảo vệ quyền lợi của người sáng tạo và khuyến khích đầu tư vào các sản phẩm văn hóa. Đây là yếu tố nền tảng để hình thành thị trường sáng tạo lành mạnh. Bên cạnh đó, các chính sách tài khóa như trợ cấp, ưu đãi thuế, tài trợ dự án văn hóa hay khấu trừ thuế đối với các khoản đóng góp cho hoạt động văn hóa cũng có thể tạo động lực cho sự phát triển của ngành. Ngoài ra, phát triển cơ sở hạ tầng sáng tạo (bao gồm các trung tâm nghệ thuật, không gian sáng tạo, nền tảng số) cũng đóng vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ các hoạt động sáng tạo và kết nối thị trường.

Một hướng đi đáng chú ý khác là thúc đẩy các cụm sáng tạo và hệ sinh thái khởi nghiệp văn hóa, nơi các doanh nghiệp sáng tạo, nghệ sĩ và tổ chức văn hóa có thể hợp tác, chia sẻ nguồn lực và phát triển các sản phẩm văn hóa mới.

Hướng tới hệ sinh thái sáng tạo bền vững

Một thách thức lớn trong phát triển công nghiệp văn hóa là làm thế nào để cân bằng giữa mục tiêu kinh tế và giá trị văn hóa. Trong khi giá trị kinh tế có thể được đo lường thông qua doanh thu, việc làm hay đóng góp vào GDP, thì giá trị văn hóa (như bản sắc, ý nghĩa xã hội hay giá trị thẩm mỹ) thường khó định lượng. Vì vậy, việc đánh giá hiệu quả chính sách trong lĩnh vực này cần kết hợp cả phương pháp định lượng và định tính. Các chỉ số kinh tế cần đi kèm với những tiêu chí đánh giá về sự đa dạng văn hóa, mức độ tiếp cận của cộng đồng, hay khả năng bảo tồn và phát huy di sản.

Một chính sách văn hóa hiệu quả không chỉ hướng đến tăng trưởng kinh tế mà còn phải đảm bảo các mục tiêu xã hội rộng lớn hơn, như công bằng trong tiếp cận văn hóa, bảo tồn bản sắc và thúc đẩy sáng tạo. Nói cách khác, công nghiệp văn hóa cần được phát triển theo hướng bền vững, nơi giá trị kinh tế và giá trị văn hóa bổ trợ lẫn nhau, thay vì cạnh tranh hoặc loại trừ nhau.

"Nhìn tổng thể, các ngành công nghiệp văn hóa không vận hành đơn thuần theo quy luật cung - cầu của thị trường. Đây là một hệ thống phức hợp, nơi các yếu tố kinh tế, văn hóa và xã hội đan xen và tác động lẫn nhau. Do đó, việc xây dựng và hoàn thiện thể chế cho lĩnh vực này cần có cách tiếp cận đa chiều, kết hợp giữa tư duy kinh tế, xã hội học và quản trị văn hóa. Nhà nước giữ vai trò định hướng và tạo môi trường thuận lợi, trong khi khu vực tư nhân và cộng đồng sáng tạo là lực lượng trực tiếp tạo ra giá trị", bà Thủy cho biết.

Khi các nguồn vốn văn hóa, xã hội và kinh tế được kết nối hiệu quả, hệ sinh thái sáng tạo sẽ đạt tới trạng thái tự chủ tương đối, trong đó sáng tạo trở thành động lực phát triển kinh tế và văn hóa trở lại vị trí trung tâm của sự phát triển xã hội. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và kỷ nguyên số, việc xây dựng một thể chế linh hoạt, cởi mở và phù hợp với đặc thù của công nghiệp văn hóa sẽ là yếu tố then chốt giúp Việt Nam khai thác hiệu quả nguồn vốn văn hóa phong phú của mình, từ đó thúc đẩy tăng trưởng bền vững và nâng cao vị thế văn hóa quốc gia trên trường quốc tế. ■

NĂM DU LỊCH QUỐC GIA - GIA LAI 2026:

Phải dựa vào lợi thế thiên nhiên và bản sắc văn hóa địa phương

● **ĐINH AN**

Hôm qua 12.3 tại Hà Nội, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng chủ trì buổi làm việc với tỉnh Gia Lai nhằm rà soát công tác chuẩn bị tổ chức Năm Du lịch quốc gia - Gia Lai 2026.

Tham dự buổi làm việc có Thứ trưởng Hồ An Phong; Phó Chủ tịch UBND tỉnh Gia Lai Nguyễn Thị Thanh Lịch cùng lãnh đạo các đơn vị chức năng của Bộ VHTTDL và UBND tỉnh Gia Lai.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng chủ trì buổi làm việc

Đem lại gì cho địa phương sau khi tổ chức sự kiện?

Cuộc làm việc nhằm rà soát tiến độ chuẩn bị cho một sự kiện du lịch quy mô quốc gia và cho thấy rõ định hướng chiến lược của Bộ VHTTDL trong việc tận dụng Năm Du lịch quốc gia như một động lực phát triển kinh tế, du lịch cho địa phương đăng cai. Phát biểu tại cuộc họp, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, Năm Du lịch quốc gia không chỉ là chuỗi hoạt động quảng bá du lịch, mà cần được nhìn nhận như một công cụ chính sách để thúc đẩy phát triển kinh tế địa phương và nâng tầm vị thế du lịch Việt Nam.

Theo Bộ trưởng, việc tổ chức Năm Du lịch quốc gia tại Gia Lai cần được đặt trong một tầm nhìn dài hạn. Mỗi hoạt động không chỉ phục vụ cho sự kiện trong một năm mà phải tạo nền tảng để địa phương hình thành sản phẩm du lịch đặc trưng, nâng cao năng lực quản lý điểm đến và thu hút dòng vốn đầu tư. Đó cũng là lý do Bộ trưởng yêu cầu tỉnh Gia Lai phải xác định rõ những trụ cột phát triển du lịch của mình. "Đồng thời, xác định địa phương chọn gì làm gốc để phát triển du lịch; xây dựng sản phẩm đặc trưng nào; phân vai rõ ai, đơn vị nào làm gì; đem lại gì cho địa phương sau khi tổ chức sự kiện này", Bộ trưởng nêu rõ. Cách tiếp cận này cho thấy Năm Du lịch quốc gia không được tổ chức theo tư duy "sự kiện ngắn hạn", mà phải gắn chặt với chiến lược phát triển kinh tế - du lịch lâu dài của địa phương đăng cai.

> *Việc tổ chức Năm Du lịch quốc gia tại Gia Lai cần được đặt trong một tầm nhìn dài hạn. Mỗi hoạt động không chỉ phục vụ cho sự kiện trong một năm mà phải tạo nền tảng để địa phương hình thành sản phẩm du lịch đặc trưng, nâng cao năng lực quản lý điểm đến và thu hút dòng vốn đầu tư.*
>
> **(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)**

Theo báo cáo, Năm Du lịch quốc gia 2026 dự kiến có 244 sự kiện, trong đó 18 sự kiện do Bộ VHTTDL chủ trì, 109 sự kiện do tỉnh Gia Lai tổ chức và 117 sự kiện do các địa phương trong cả nước phối hợp thực hiện. Lễ khai mạc dự kiến diễn ra vào tối 28.3 với chương trình nghệ thuật quy mô lớn, tái hiện không gian văn hóa đặc sắc của vùng đất Tây Nguyên kết hợp với những giá trị văn hóa - du lịch đặc trưng của khu vực miền Trung. Đối với Gia Lai, Năm Du lịch quốc gia 2026 được xem là cơ hội quan trọng để quảng bá hình ảnh điểm đến, mở rộng thị trường khách và thu hút các dự án đầu tư vào lĩnh vực du lịch, dịch vụ.

Theo định hướng phát triển của tỉnh, du lịch sẽ trở thành một trong năm trụ cột kinh tế giai đoạn 2026-2030, với mục tiêu đến năm 2030 đón 18,5 triệu lượt khách mỗi năm, trong đó có hơn 1 triệu lượt khách quốc tế. Trong bối cảnh đó, chuỗi sự kiện của Năm Du lịch quốc gia mang ý nghĩa quảng bá, giúp Gia Lai định vị rõ hơn vai trò của mình trong mạng lưới du lịch khu vực Tây Nguyên và miền Trung.

Phát huy lợi thế với không gian phát triển mới

Kết luận buổi làm việc, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, để Năm Du lịch quốc gia 2026 thực sự phát huy hiệu quả, việc tổ chức các hoạt động phải có trọng tâm, tránh dàn trải. Theo Bộ trưởng, các chương trình cần được triển khai theo những trục nội dung rõ ràng, trong đó lễ khai mạc đóng vai trò điểm nhấn mở đầu, còn các hoạt động tiếp theo phải hướng tới mục tiêu quảng bá điểm đến, phát triển sản phẩm và kết nối thị trường.

Một trong những giải pháp quan trọng được Bộ trưởng đề cập là tăng cường hợp tác với các doanh nghiệp du lịch lớn như Saigontourist và Hanoitourist nhằm mở rộng mạng lưới thị trường và kết nối nguồn khách. Bên cạnh đó, Gia Lai cần tập trung phát triển và nâng cấp sáu nhóm sản phẩm du lịch đặc trưng, gồm du lịch sinh thái, du lịch biển đảo, du lịch văn hóa, du lịch cộng đồng, du lịch golf và du lịch thể thao. Việc xây dựng các sản phẩm này phải dựa trên lợi thế tài nguyên thiên nhiên và bản sắc văn hóa của địa phương, từ đó hình thành những trải nghiệm đặc trưng có sức cạnh tranh trên thị trường.

Bộ trưởng cũng yêu cầu các đơn vị thuộc Bộ phối hợp chặt chẽ với địa phương trong quá trình chuẩn bị; đồng thời đẩy mạnh công tác truyền thông trước, trong và sau sự kiện để lan tỏa hình ảnh điểm đến. Theo Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, khi được chuẩn bị bài bản và triển khai với tầm nhìn dài hạn, Năm Du lịch quốc gia không chỉ mang lại hiệu quả quảng bá trước mắt mà còn tạo động lực quan trọng để các địa phương nâng cấp hạ tầng, phát triển sản phẩm và thu hút đầu tư. "Đây là cơ hội để các địa phương bứt phá trong phát triển du lịch, góp phần đưa du lịch thực sự trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của đất nước", Bộ trưởng nhấn mạnh. ■

BỘ QUY TẮC ỨNG XỬ VĂN HÓA TRÊN MÔI TRƯỜNG SỐ:

Khung chuẩn mực trên không gian mạng

ĐÌNH TOÁN

Nhằm góp phần xây dựng môi trường số lành mạnh, văn minh và tôn trọng các giá trị văn hóa, Bộ VHTTDL vừa ban hành Bộ Quy tắc ứng xử văn hóa trên môi trường số.

Bộ Quy tắc được kỳ vọng trở thành khung định hướng cho hành vi của tổ chức, cá nhân khi tham gia các nền tảng trực tuyến, qua đó nâng cao ý thức trách nhiệm, lan tỏa những giá trị ứng xử tích cực trong không gian số.

Thúc đẩy giá trị văn hóa trên môi trường số

Mục đích của Bộ Quy tắc ứng xử nhằm định hướng hành vi của tổ chức, cá nhân khi tham gia hoạt động trên môi trường số theo chuẩn mực văn hóa, đạo đức và pháp luật Việt Nam. Thúc đẩy xây dựng môi trường số lành mạnh, an toàn và tôn trọng văn hóa Việt Nam; khuyến khích lan tỏa các giá trị tích cực, sáng tạo, mang bản sắc văn hóa dân tộc.

Cùng với đó, Bộ Quy tắc ứng xử được ban hành với mong muốn nâng cao trách nhiệm của tổ chức, cá nhân; thúc đẩy sự minh bạch trong hoạt động của tổ chức, doanh nghiệp; phối hợp với cơ quan quản lý trong công tác định hướng, giám sát và xử lý vi phạm trên môi trường số. Khuyến khích phát huy các giá trị văn hóa của dân tộc Việt Nam, đồng thời tiếp thu có chọn lọc các giá trị văn hóa tiến bộ của nhân loại trên môi trường số.

Về quy tắc ứng xử chung, Bộ Quy tắc nhấn mạnh tất cả các nhóm đối tượng cần tuân thủ các quy định của pháp luật Việt Nam, tôn trọng quyền và lợi ích hợp pháp của mọi tổ chức, cá nhân. Ứng xử văn minh, lịch sự, giữ gìn bản sắc văn hóa, giá trị đạo đức và truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Hơn nữa, tôn trọng và thúc đẩy các giá trị văn hóa trên môi trường số, phù hợp với chuẩn mực văn hóa, đạo đức, xã hội, truyền thống văn hóa dân tộc Việt Nam; tôn trọng sự đa dạng văn hóa, khác biệt vùng miền, dân tộc, tôn giáo. Ngoài ra, các nhóm đối tượng phải chịu trách nhiệm về hành vi ứng xử trên mạng; phối hợp với cơ quan chức năng để xử lý hành vi, nội dung thông tin vi phạm pháp luật, ứng xử thiếu văn hóa, phản cảm.

Theo Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (Bộ VHTTDL), sự phát triển nhanh chóng của các nền tảng, ứng dụng số đã tạo ra môi trường cạnh tranh đa dạng, vừa mang lại cơ hội tiếp cận công nghệ tiên tiến, nhưng cũng có nhiều vấn đề bất cập đã và đang nảy sinh. Trước hết, mức độ nhận thức về văn hóa ứng xử số của người dân chưa cao. Nhiều người dùng internet chưa ý thức đầy đủ trách nhiệm pháp lý và ứng xử văn hóa khi tham gia không gian mạng, dẫn đến hành vi thiếu chuẩn mực, thậm chí vi phạm pháp luật. Một vấn đề nổi cộm khác là ngôn ngữ thiếu chuẩn mực trên không gian mạng ngày càng phổ biến. Tình trạng xúc phạm danh dự, kích động hận thù, bắt nạt trực tuyến không chỉ làm xấu đi hình ảnh văn hóa ứng xử mà còn gây tổn thương nghiêm trọng đến cá nhân và cộng đồng. Việc tiếp xúc thường xuyên với nội dung độc hại, lệch chuẩn giá trị, các trào lưu phản văn hóa trên mạng có thể ảnh hưởng trực tiếp đến nhận thức, hành vi và nhân cách của thanh thiếu niên.

"Dọn rác, gieo hoa" trên môi trường số

PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội cho rằng, việc ban hành Bộ Quy tắc ứng xử văn hóa trên môi trường số là rất cần thiết, thậm chí là một yêu cầu cấp bách trong bối cảnh hiện nay. Bộ Quy tắc góp phần xây dựng "trật tự văn hóa" trên không gian số. Nếu pháp luật là ranh giới để ngăn cái sai, thì quy tắc ứng xử văn hóa chính là chuẩn mực để nuôi dưỡng cái đúng, cái đẹp, cái tử tế.

Điểm đáng chú ý là Bộ Quy tắc không chỉ nhắm tới cá nhân sử dụng mạng xã hội, mà áp dụng cho năm nhóm chủ thể gồm cá nhân; tổ chức, doanh nghiệp cung cấp dịch vụ mạng xã hội, nền tảng số trong và ngoài nước; nhà cung cấp dịch vụ internet; cơ quan báo chí, cơ quan báo chí hoạt động phát thanh, truyền hình, công ty truyền thông, người kinh doanh dịch vụ quảng cáo, công ty tổ chức nghệ thuật biểu diễn; cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp khác. Điều này cho thấy tư duy quản lý đã toàn diện hơn, nhìn nhận văn hóa số không chỉ là chuyện của người dùng, mà là trách nhiệm chung của cả hệ sinh thái số.

"Tác động lớn nhất của Bộ Quy tắc này là tạo ra một khung chuẩn mực chung để định hình lại hành vi trên môi trường số theo hướng có trách nhiệm, văn minh và nhân văn hơn. Một trong những vấn đề của không gian mạng hiện nay là nhiều người đang coi đó là nơi có thể phát ngôn tùy tiện, chia sẻ vô trách nhiệm, thậm chí xúc phạm người khác mà không ý thức đầy đủ về hậu quả xã hội. Khi Bộ Quy tắc được ban hành, một thông điệp rất rõ được gửi đi là môi trường số cũng là một không gian văn hóa. Ở đó, mỗi lời nói, hình ảnh, hành vi tương tác đều phải gắn với trách nhiệm xã hội và chuẩn mực cộng đồng. Có thể nói, Bộ Quy tắc sẽ góp phần dịch chuyển từ tư duy "xử lý vi phạm" sang tư duy "phòng ngừa và kiến tạo". Bộ Quy tắc không chỉ để ngăn cái tiêu cực, mà còn để nuôi dưỡng cái tích cực", PGS.TS Bùi Hoài Sơn cho biết.

Để Bộ Quy tắc ứng xử đi vào đời sống, PGS.TS Bùi Hoài Sơn cho rằng trước hết, phải coi đây không chỉ là một văn bản quản lý, mà là một quá trình xây dựng văn hóa số cho toàn xã hội. Vì thế, giải pháp đầu tiên là phải truyền thông thật sâu, thật dễ hiểu và thật gần gũi. Quy tắc dù hay đến đâu mà chỉ nằm trong văn bản sẽ khó tạo chuyển biến. Do đó, cần chuyển hóa các nội dung của Bộ Quy tắc thành những thông điệp ngắn gọn, dễ nhớ, dễ thực hành; thành các clip, infographic, chương trình truyền thông, chiến dịch cộng đồng để người dân, nhất là giới trẻ, thấy đây là câu chuyện của chính mình. Bên cạnh đó, phải đưa giáo dục văn hóa số thành một nội dung thường xuyên trong nhà trường, gia đình, cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp. Kỹ năng số mà thiếu đạo đức số thì vẫn có thể tạo ra nhiều hệ lụy. Giới trẻ cần được dạy không chỉ cách dùng công nghệ, mà cả cách cư xử có trách nhiệm trên công nghệ. Bộ Quy tắc cũng yêu cầu các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, cơ sở giáo dục phổ biến nội dung Bộ Quy tắc cho cán bộ, nhân viên, học sinh, sinh viên.

"Cuối cùng, chúng ta cần cơ chế tôn vinh cái đúng, cái đẹp, bên cạnh xử lý cái sai. Bộ Quy tắc đã nói tới việc khen thưởng các tổ chức, cá nhân có sản phẩm nội dung số tích cực, có ích cho cộng đồng. Đây là hướng đi rất đúng. Muốn môi trường số tốt lên, chúng ta không chỉ phải "dọn rác", mà còn phải "gieo hoa". Chính việc bồi đắp những hạt giống văn hóa tích cực ấy mới là nền tảng bền vững nhất cho một không gian số văn minh, an toàn và đậm đà bản sắc Việt Nam", PGS.TS Bùi Hoài Sơn nhấn mạnh.

Bày tỏ sự ủng hộ với việc khuyến khích người dùng sử dụng họ tên thật của cá nhân hoặc tên, thương hiệu thuộc sở hữu hợp pháp khi tham gia các hoạt động trên môi trường số, Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn (Bộ VHTTDL), NSND Nguyễn Xuân Bắc cho rằng, đây là giải pháp quan trọng nhằm hạn chế tình trạng tài khoản ẩn danh lợi dụng không gian mạng để lan truyền thông tin sai lệch, xúc phạm danh dự hoặc công kích người khác. Theo ông, môi trường mạng chỉ có thể trở nên văn minh, lành mạnh khi mỗi cá nhân ý thức rõ trách nhiệm trong từng phát ngôn và hành vi của mình, qua đó góp phần ngăn chặn những tổn thương mà các "cuộc tấn công" trên mạng có thể gây ra cho người khác. ■

Bộ Quy tắc ứng xử văn hóa trên môi trường số được ban hành góp phần xây dựng môi trường số lành mạnh, văn minh

"Đánh thức" di sản bằng nghệ thuật thực cảnh

● ANH TÚ

Giữa không gian núi non hùng vĩ và những dòng sông uốn lượn của vùng đất Cố đô, Ninh Bình đang mở ra một cách trải nghiệm mới: Kể chuyện di sản bằng nghệ thuật sống động. Những show diễn thực cảnh xuất hiện trong vài năm gần đây đã làm phong phú đời sống văn hóa - văn nghệ của địa phương, đồng thời biến thiên nhiên và lịch sử trở thành sân khấu khổng lồ.

Show diễn thực cảnh đang là hướng đi mới nhằm "đánh thức" di sản bằng nghệ thuật sống động ở Ninh Bình

Từ âm nhạc, múa, ánh sáng đến sự tham gia của cộng đồng bản địa, các chương trình nghệ thuật đang "đánh thức" chiều sâu văn hóa, đưa di sản bước ra đời sống đương đại và chạm tới cảm xúc của du khách theo một cách đầy mới mẻ.

Biến di sản thành sân khấu

Từ lâu, Ninh Bình đã được biết đến như vùng đất "địa linh nhân kiệt", nơi thiên nhiên và lịch sử giao hòa tạo nên một không gian văn hóa đặc biệt. Những dãy núi đá vôi trùng điệp, dòng sông len lỏi dưới chân núi cùng hàng nghìn hang động kỳ ảo đã tạo nên một "phim trường tự nhiên" hiếm có. Trong dòng chảy phát triển du lịch hiện nay, chính không gian thiên nhiên ấy đang được "đánh thức" bằng nghệ thuật, trở thành những sân khấu thực cảnh sống động.

Vừa có cảnh quan kỳ vĩ, Ninh Bình vừa sở hữu một hệ thống di sản đồ sộ với Quần thể danh thắng Tràng An, Tam Cốc - Bích Động, Cố đô Hoa Lư cùng hàng loạt di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh nổi tiếng. Những không gian này mang dấu ấn lịch sử hào hùng và chứa đựng chiều sâu văn hóa lâu đời. Khi lịch sử, thiên nhiên và nghệ thuật hòa quyện, mỗi màn trình diễn không chỉ là một tiết mục giải trí mà còn là hành trình tái hiện ký ức văn hóa, đem lại cảm xúc chân thực mà những sân khấu nhân tạo khó có thể tái tạo.

Điểm đặc biệt của các show diễn thực cảnh tại Ninh Bình là sự tham gia của chính cộng đồng địa phương. Bên cạnh các nghệ sĩ chuyên nghiệp, những cô lái đò, nghệ nhân làng nghề hay người dân bản địa cũng trở thành một phần của chương trình. Họ là những "diễn viên" đặc biệt, lại vừa là những người mang theo hơi thở đời sống, góp phần thổi hồn cho di sản, giúp mỗi câu chuyện được kể bằng sự chân thực và gần gũi.

Trong vài năm trở lại đây, nhiều chương trình nghệ thuật thực cảnh đã ra đời và nhanh chóng tạo tiếng vang như: *Hoa Lư vũ họa, Anh hùng cờ lau, Khúc hát thiên nhiên*... Những chương trình này đã mở ra một cách tiếp cận mới trong việc quảng bá di sản.

Chị Vương Yến (du khách Tuyên Quang) chia sẻ: "Tôi đã đến Ninh Bình nhiều lần, nhưng thời gian gần đây cảm nhận rõ sự đổi mới. Các show diễn thực cảnh rất đặc biệt, nhiều địa phương khác chưa có. Khi âm thanh, ánh sáng hòa vào từng gốc cây, tảng đá, cây cầu hay dòng sông, cả không gian như trở thành một sân khấu khổng lồ, khiến du khách thực sự đắm chìm trong vẻ đẹp và câu chuyện của di sản Ninh Bình".

Động lực thu hút khách du lịch

Không chỉ làm phong phú đời sống tinh thần, các show diễn thực cảnh đang dần trở thành một "điểm nhấn" trong bức tranh du lịch Ninh Bình. Thông qua nghệ thuật biểu diễn kết hợp với không gian di sản, những chương trình này đã mang đến trải nghiệm mới lạ cho du khách, đồng thời góp phần kể lại câu chuyện văn hóa, lịch sử của vùng đất Cố đô theo một cách sống động và giàu cảm xúc.

Ông Phạm Công Chất, Chủ tịch HĐQT Công ty cổ phần Thương mại và Du lịch Doanh Sinh cho biết, nhằm tạo thêm sức hút cho du lịch địa phương, dịp Tết Bính Ngọ vừa qua, Khu du lịch sinh thái Thung Nham đã xây dựng một chương trình nghệ thuật thực cảnh đặc biệt với cấu trúc gồm bốn trạm biểu diễn: *Dế Mèn phiêu lưu ký, Vỗ cánh mặt trời, Hồi sinh* và *Vũ điệu loài hoa*. Các tiết mục được dàn dựng công phu, kết hợp âm nhạc, múa và hoạt cảnh, tái hiện vẻ đẹp của hệ sinh thái núi rừng - sông nước, đồng thời truyền tải thông điệp bảo vệ thiên nhiên một cách tinh tế và giàu cảm xúc.

Khai thác di sản đúng cách bằng nghệ thuật sẽ là cú hích mạnh mẽ để thu hút du khách trong nước và quốc tế

Tại Khu du lịch Tam Cốc - Bích Động, show *Hoa Lư vũ họa* cũng đang trở thành điểm hẹn nghệ thuật thu hút đông đảo du khách. Sân khấu được thiết kế ngay trên mặt nước, lấy cảm hứng từ vẻ đẹp nguyên sơ của dòng sông Ngô Đồng. Với sự tham gia của hơn 50 diễn viên múa cùng các nghệ nhân đến từ 5 làng nghề truyền thống của Ninh Bình, chương trình mang đến bức tranh nghệ thuật giàu bản sắc, nơi thiên nhiên, văn hóa và con người hòa quyện trong từng chuyển động sân khấu.

Một trong những show diễn thực cảnh gây ấn tượng mạnh với du khách là *Anh hùng cờ lau* tại Phố cổ Hoa Lư. Dù đã tổ chức hơn 50 buổi biểu diễn, chương trình vẫn luôn thu hút đông đảo khán giả, nhiều suất diễn gần như kín chỗ. Bà Trần Thị Diệp Anh, Quản lý Phố cổ Hoa Lư cho biết: "*Anh hùng cờ lau* bắt đầu tổ chức từ tháng 11.2025, trung bình mỗi tháng có ít nhất 8 buổi biểu diễn. Ngoài 32 nghệ sĩ xiếc chuyên nghiệp, chương trình còn có sự tham gia của các nghệ nhân hát chèo địa phương và những người chèo thuyền bản địa. Từ nay đến cuối năm, show diễn vẫn được tổ chức định kỳ vào các ngày cuối tuần và liên tục được nâng cấp về âm thanh, ánh sáng, kịch bản cũng như các tiết mục biểu diễn nhằm mang đến trải nghiệm ngày càng hấp dẫn cho khán giả".

Gắn với câu chuyện lịch sử về Đinh Bộ Lĩnh dẹp loạn 12 sứ quân, thống nhất đất nước, *Anh hùng cờ lau* chính là cách tái hiện lịch sử hào hùng của dân tộc, góp phần giáo dục truyền thống "uống nước nhớ nguồn" cho thế hệ hôm nay. "Chúng tôi mong muốn đưa show diễn trở thành điểm nhấn văn hóa riêng của Phố cổ Hoa Lư, qua đó góp phần quảng bá hình ảnh Ninh Bình và thu hút thêm du khách", bà Trần Thị Diệp Anh bày tỏ.

Có thể thấy, những show diễn thực cảnh được tổ chức tại Ninh Bình trong thời gian qua không đơn thuần là sản phẩm giải trí. Đó là những "bữa tiệc" nghệ thuật giàu bản sắc, nơi quá khứ và hiện tại gặp gỡ trong không gian di sản. Quan trọng hơn, đây cũng là minh chứng cho thấy: Nếu khai thác đúng cách, di sản sẽ trở thành động lực mạnh mẽ, mở ra sức hút mới cho du lịch, đưa hình ảnh địa phương đến gần hơn với du khách trong nước và quốc tế. ■

ĐIỆN ẢNH VIỆT NAM: Hành trình 73 năm lan tỏa giá trị nghệ thuật

Vừa qua, tại TP.HCM, Hội Điện ảnh Việt Nam đã tổ chức lễ kỷ niệm 73 năm Ngày Điện ảnh Việt Nam (15.3.1953 - 15.3.2026), quy tụ đông đảo nghệ sĩ, nhà làm phim và các hội viên. Sự kiện là dịp gặp gỡ, tri ân những người đã gắn bó với điện ảnh nước nhà, đồng thời là không gian kết nối các thế hệ nghệ sĩ, cùng nhìn lại hành trình phát triển của nền điện ảnh Việt Nam qua hơn bảy thập niên.

Buổi lễ có sự tham dự của nhiều gương mặt quen thuộc của màn ảnh Việt qua nhiều thời kỳ như NSND Trà Giang, NSƯT Thùy Liên, Lý Hùng, Công Hậu, Hạnh Thúy, Hồng Ánh, Vân Trang, Phương Nam… Trong khuôn khổ chương trình, khán giả đã được thưởng thức bộ phim tài liệu *Đội chiếu bóng anh hùng* do PGS.TS, đạo diễn Đỗ Lệnh Hùng Tú thực hiện. Tác phẩm tái hiện sinh động hình ảnh những đội chiếu bóng lưu động trong thời chiến - những người đã mang ánh sáng điện ảnh đến khắp các vùng quê, chiến trường, bất chấp gian khổ và hiểm nguy.

Một điểm nhấn đáng chú ý tại buổi lễ là lễ ký kết hợp tác giữa Hội Điện ảnh Việt Nam và Công ty giải trí Amazing Talent nhằm phối hợp tổ chức Giải thưởng Cánh diều giai đoạn 2026-2030. Sự hợp tác này được kỳ vọng sẽ góp phần nâng tầm một trong những giải thưởng điện ảnh uy tín của Việt Nam, tạo thêm động lực sáng tạo cho các nghệ sĩ và nhà làm phim.

Cũng trong dịp này, Hội Điện ảnh Việt Nam đã kết nạp 26 hội viên mới. Việc bổ sung lực lượng hội viên trẻ được xem là bước tiếp nối quan trọng, góp phần làm giàu thêm sức sống cho cộng đồng điện ảnh Việt Nam trong giai đoạn mới.

T.T

PHÒNG VÉ VIỆT MÙA LỄ 30.4:

Cuộc cạnh tranh mới khi các "ông lớn" tạm lùi bước

● **HỒNG HẠNH**

Sau mùa phim Tết sôi động, phòng vé Việt bước vào kỳ nghỉ lễ 30.4 với diện mạo hoàn toàn mới. Không còn sự thống lĩnh quen thuộc của những "ông lớn", đường đua năm nay mở ra cho nhiều gương mặt và ý tưởng táo bạo. Từ tâm lý xã hội, kinh dị dân gian đến hài giải trí, các nhà làm phim đang cùng tạo nên một "bữa tiệc điện ảnh" đa sắc màu, nơi chỉ những tác phẩm thực sự chạm tới cảm xúc khán giả mới có thể bứt phá.

"Thực đơn" đa dạng

Điểm nhấn đáng chú ý nhất của mùa phim lễ năm nay là sự phong phú về thể loại. Thay vì tập trung vào đề tài gia đình hay hài hước thuần túy vốn đã dần bão hòa, các nhà làm phim năm nay mạnh dạn khai thác những chủ đề gai góc, mang tính thời sự và đậm chất văn hóa bản địa.

Ứng cử viên nặng ký cho ngôi vương phòng vé hiện nay là *Anh Hùng* của đạo diễn Võ Thạch Thảo. Bộ phim gây xôn xao dư luận ngay từ khi tung những hình ảnh đầu tiên khi khai thác trực diện chủ đề "lừa đảo từ thiện" - một vấn đề nhạy cảm luôn nằm trong tâm điểm tranh cãi trên mạng xã hội. Sự góp mặt của "ông hoàng phòng vé" Thái Hòa trong vai một tài xế taxi nghèo bị cuốn vào vòng xoáy thị phi được xem là thỏi "nam châm" hút khách lớn nhất. Với khả năng diễn xuất thực lực, Thái Hòa hứa hẹn lấy đi nước mắt và sự đồng cảm của khán giả qua thông điệp về tình cha con và sự tử tế giữa thực trạng "biến tướng" của hoạt động thiện nguyện.

Đối trọng với dòng phim tâm lý là sự trỗi dậy mạnh mẽ của thể loại kinh dị và linh dị dân gian. Đạo diễn Lưu Thành Luân - người từng thành công với *Quỷ cẩu* và *Linh miêu* - tiếp tục trình làng *Heo năm móng*. Bộ phim khai thác truyền thuyết đáng sợ về Cô Năm Hợi ở vùng sông nước Nam Bộ, nơi con heo năm móng được tin là mang theo oán lệnh của những kẻ chết oan. Đây cũng là lần đầu tiên diễn viên Võ Tấn Phát thử sức với vai nam chính trong một dự án kinh dị tâm linh, với những trải nghiệm ám ảnh về nghiệp quả. Cùng khai thác chất liệu kinh dị nhưng ở một sắc thái khác là *Phí Phông: Quỷ máu rừng thiêng* của đạo diễn Đỗ Quốc Trung. Phim mang đến bầu không khí rùng rợn từ những truyền thuyết miền núi phía Bắc với sự tham gia của Kiều Minh Tuấn và sao nhí Thái Lan Nina Nutthacha.

Bộ đôi Thái Hòa và Võ Tấn Phát liệu có làm nên chuyện ở "Anh Hùng"?

Một ẩn số khác trên đường đua là *Đại tiệc trăng máu 8* của đạo diễn Phan Gia Nhật Linh và nhà sản xuất Charlie Nguyễn. Quy tụ dàn diễn viên thực lực như Vân Sơn, Hồng Ánh, Hứa Vĩ Văn, Liên Bỉnh Phát..., bộ phim tạo nên một "bữa tiệc" hỗn loạn khi trộn lẫn nhiều bối cảnh và tình tiết. Qua dự án này, Charlie Nguyễn muốn phơi bày những góc khuất tàn khốc và áp lực tâm lý khủng khiếp sau ống kính, nơi các diễn viên phải đấu tranh ở ranh giới giữa vai diễn và bạo lực phi kiểm soát.

Mảnh ghép cuối cùng giúp bức tranh điện ảnh thêm trọn vẹn là *Trùm Sò* của đạo diễn "trăm tỉ" Đức Thịnh. Khác với sự căng thẳng của các đối thủ, đây là bộ phim hài nhẹ nhàng, lấy cảm hứng từ điển tích dân gian *Ngao Sò Ốc Hến* nhưng được làm mới theo hơi thở hiện đại. Sự xuất hiện của Doãn Quốc Đam, Phương Nam và đặc biệt là hoa hậu Mai Phương trong một kịch bản hài hước, kỳ ảo hứa hẹn sẽ là lựa chọn ưu tiên cho các gia đình muốn tìm kiếm sự thư giãn thuần túy trong những ngày nghỉ.

Hình ảnh đậm màu sắc tâm linh trong phim kinh dị "Heo năm móng"

Diện mạo mới khó đoán

Nhìn lại lịch sử điện ảnh Việt, dịp lễ 30.4 từ lâu được xem là "sân nhà" của đạo diễn Lý Hải với thương hiệu *Lật mặt*. Suốt nhiều năm, loạt phim này gần như "đóng đinh" tại khung phát hành quen thuộc, mang về doanh thu khổng lồ lên tới gần 1.500 tỉ đồng sau 8 phần phim. Tuy nhiên, đường đua năm nay lại chứng kiến một sự thay đổi cục diện đầy bất ngờ: Lý Hải hoàn toàn im hơi lặng tiếng. Việc không xuất hiện bất kỳ thông tin nào về *Lật mặt 9* dù thời điểm phát hành đã cận kề cho thấy "ông hoàng phòng vé" có thể đã chủ động lùi lại một bước để đầu tư kỹ lưỡng hơn, sau mùa phim 2025 nhiều biến động.

Cùng chung sự vắng bóng là đạo diễn Victor Vũ khi anh không tung ra phần tiếp theo của *Thám tử Kiên* như kỳ vọng. Sự rút lui của những "ông lớn" quen thuộc đã xóa bỏ thế độc tôn tại phòng vé, tạo ra một khoảng trống đáng kể nhưng cũng đồng thời mở ra cơ hội chia đều cho những tác phẩm mới. Điều này khiến diện mạo điện ảnh Việt mùa lễ 2026 trở nên khó đoán hơn bao giờ hết. Không còn một cái tên nào đủ sức "nuốt trọn" thị trường, thay vào đó là cuộc cạnh tranh của những kịch bản lạ và sự đối đầu trực tiếp giữa các cộng sự cũ.

Lịch nghỉ lễ năm nay đặc biệt thuận lợi khi ngày Giỗ Tổ Hùng Vương (26.4) nằm sát kỳ lễ 30.4 - 1.5, tạo nên chuỗi ngày nghỉ dài. Đây là cơ hội vàng để các bộ phim tung ra lịch chiếu sớm (sneak show), tận dụng hiệu ứng truyền miệng nhằm tạo cú hích phòng vé. Tuy vậy, các nhà làm phim cũng phải đối diện với một thực tế: Khán giả ngày càng chọn lọc khắt khe hơn. Trong bối cảnh giá vé dịp lễ thường tăng, phần lớn người xem chỉ sẵn sàng chi tiền cho một đến hai bộ phim thực sự chất lượng.

Sự vắng bóng của những "ông hoàng phòng vé" như Lý Hải hay Victor Vũ không nên được nhìn nhận như một bước lùi. Ngược lại, đó có thể là khoảng lặng cần thiết để điện ảnh nước nhà bước vào giai đoạn chuyển giao thú vị. Khi những thương hiệu quen thuộc tạm nghỉ chân, cánh cửa được mở rộng cho các ý tưởng mới, những đề tài gai góc và những sự kết hợp táo bạo. Từ câu chuyện xã hội trong *Anh Hùng,* màu sắc tâm linh dân gian của *Heo năm móng* đến sự phá cách của *Đại tiệc trăng máu 8,* tất cả đang góp phần tạo nên một diện mạo điện ảnh đa cực, nơi ngôi vị "quán quân" không còn được định sẵn mà phải giành lấy bằng sự sáng tạo và khả năng thấu hiểu khán giả.

Bức tranh điện ảnh Việt dịp lễ 30.4 năm nay vì thế trở nên đặc biệt hấp dẫn nhờ danh mục phim phong phú, đủ sức kéo khán giả rời khỏi màn hình nhỏ để trở lại rạp chiếu. Việc các nhà làm phim đồng loạt tung ra những "quân bài chiến lược" không chỉ cho thấy nỗ lực làm mới thị trường mà còn thể hiện sự tôn trọng đối với thị hiếu đa dạng của người xem. Dù thiếu vắng những gương mặt quen thuộc, nhưng với sự đầu tư chỉn chu về kịch bản và diễn xuất, mùa phim lễ 2026 vẫn hứa hẹn tạo nên những kỷ lục mới. ■

CHƯA RA RẠP ĐÃ LẬP KỶ LỤC: *Quỷ nhập tràng 2* gây sốt với 90.000 vé đặt trước

Ngay trước thời điểm chính thức công chiếu, *Quỷ nhập tràng 2* đã thiết lập cột mốc đáng chú ý của dòng phim kinh dị Việt khi vượt mốc 90.000 vé bán sớm, thu về hơn 6,4 tỉ đồng, trở thành bộ phim kinh dị Việt có lượng vé đặt trước cao nhất từ trước đến nay. Thành tích này không chỉ vượt qua kỷ lục của phần phim đầu tiên mà còn cho thấy sức hút mạnh mẽ của thương hiệu từng gây chấn động phòng vé năm 2025. Ngay khi hệ thống rạp trên toàn quốc mở bán vé, nhiều suất chiếu sớm nhanh chóng kín chỗ chỉ sau thời gian ngắn. Theo ghi nhận từ các cụm rạp, các suất chiếu đặc biệt trước ngày công chiếu chính thức 13.3 đã liên tục "cháy vé", điều này cho thấy sự quan tâm lớn của khán giả đối với phần phim tiền truyện được mong đợi này.

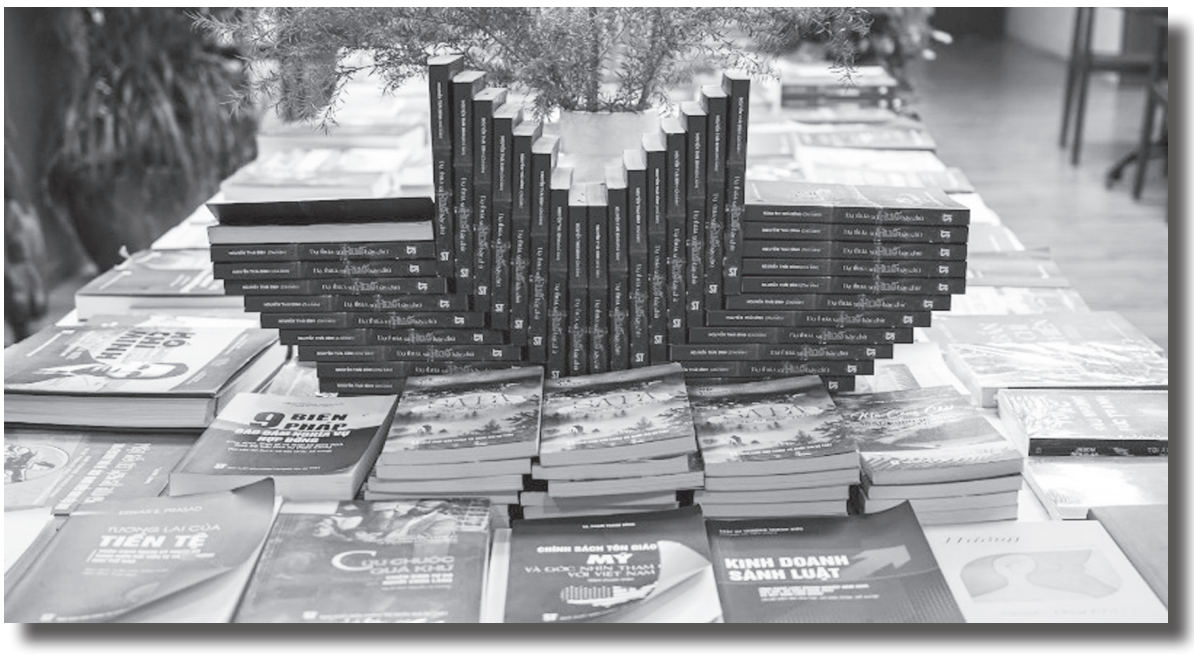
Thành tích ấn tượng của *Quỷ nhập tràng 2* cũng đến từ nền tảng thành công của phần phim trước, từng đạt hơn 150 tỉ đồng doanh thu, trở thành phim kinh dị Việt ăn khách nhất lịch sử. Khi ra mắt vào năm 2025, tác phẩm đã tạo nên "cơn sốt" tại phòng vé nhờ câu chuyện tâm linh nặng đô, bầu không khí rùng rợn đậm màu sắc văn hóa bản địa cùng màn thể hiện ám ảnh của diễn viên Khả Như.

Ở lần trở lại này, *Quỷ nhập tràng 2* được gắn nhãn T18, cho thấy mức độ kinh dị được đẩy lên rõ rệt. Bên cạnh yếu tố tâm linh đặc trưng, bộ phim còn đào sâu vào những mối quan hệ gia đình, các bí mật bị che giấu và hệ quả của những lựa chọn sai lầm trong quá khứ, hứa hẹn mang đến trải nghiệm điện ảnh căng thẳng và ám ảnh hơn cho khán giả.

BÁ TRƯỜNG

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Xuất bản, "hạ tầng tri thức" của phát triển văn hóa

THANH NGỌC

Trong dòng chảy phát triển của văn hóa Việt Nam, Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị đang mở ra một giai đoạn mới đầy kỳ vọng cho ngành xuất bản. Lĩnh vực này ngày càng được nhìn nhận như "hạ tầng tri thức" của quốc gia - nơi lưu giữ, tổ chức và lan tỏa giá trị văn hóa, góp phần bồi đắp và nâng cao dân trí, gia tăng sức mạnh mềm của đất nước.

Với định hướng phát triển công nghiệp văn hóa, thúc đẩy chuyển đổi số và mở rộng không gian sáng tạo, Nghị quyết 80 được xem như "cơ hội ngàn vàng" để xuất bản Việt Nam bứt phá, khẳng định vai trò trong kỷ nguyên kinh tế tri thức.

Nền tảng quan trọng phát triển trí tuệ và văn hóa

Nghị quyết 80-NQ/TW xác định mục tiêu đến năm 2030 đẩy mạnh phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp trong lĩnh vực công nghiệp văn hóa và nghệ thuật sáng tạo. Tầm nhìn đến năm 2045, công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo sẽ trở thành trụ cột của phát triển bền vững, phấn đấu đóng góp khoảng 9% GDP.

Trong định hướng đó, báo chí và xuất bản được xác định là lực lượng nòng cốt trong công tác tuyên truyền, giáo dục văn hóa, góp phần lan tỏa các giá trị văn hóa Việt Nam trong xã hội và ra thế giới. Nghị quyết cũng nhấn mạnh yêu cầu đẩy mạnh xuất khẩu các sản phẩm, dịch vụ văn hóa, trong đó có xuất bản phẩm truyền thông và đa phương tiện.

Phát biểu chỉ đạo tại hội nghị toàn quốc quán triệt Nghị quyết số 80-NQ/TW, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh yêu cầu phát triển các ngành công nghiệp văn hóa theo hướng hiện đại, chuyên nghiệp; đẩy mạnh ứng dụng khoa học - công nghệ và chuyển đổi số nhằm tạo động lực bứt phá cho phát triển văn hóa. Đồng thời, cần chú trọng bảo vệ bản quyền, xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo, thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao. Khi thực hiện tốt những nhiệm vụ này, văn hóa không chỉ "giữ gìn bản sắc" mà còn "tạo ra giá trị mới", đóng góp thiết thực cho tăng trưởng và hình ảnh quốc gia.

Tại Hội nghị triển khai công tác Xuất bản, In và Phát hành xuất bản phẩm năm 2026 diễn ra ngày 9.3 vừa qua, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm cho rằng, trong quá trình phát triển của mỗi quốc gia có những lĩnh vực không phải lúc nào cũng tạo ra con số tăng trưởng lớn, nhưng lại quyết định chiều sâu của sự phát triển. Xuất bản nằm trong số đó, bởi sách không chỉ là một sản phẩm văn hóa, và xuất bản cũng không chỉ là một ngành kinh tế. Ở nghĩa rộng hơn, xuất bản chính là hạ tầng tri thức của một quốc gia.

Trong kỷ nguyên kinh tế tri thức và chuyển đổi số, vai trò này càng trở nên rõ nét. Những quốc gia có hệ sinh thái xuất bản mạnh thường cũng là những quốc gia có nền khoa học phát triển, có xã hội học tập và sở hữu sức mạnh văn hóa bền vững. Chính vì vậy, theo Thứ trưởng Phan Tâm, khi nói đến sự phát triển của ngành xuất bản hôm nay cũng chính là nói đến nền tảng quan trọng của sự phát triển trí tuệ và văn hóa của đất nước.

Theo Cục trưởng Cục Xuất bản, In và Phát hành Nguyễn Nguyên, năm 2025 ngành xuất bản vẫn duy trì được nhịp độ tăng trưởng khá cao với khoảng 51.000 xuất bản phẩm, trong đó có 42.000 đầu sách và 9.000 ấn phẩm khác. Tổng số lượng bản sách và ấn phẩm đạt khoảng 543 triệu bản. Đáng chú ý, xuất bản điện tử tiếp tục phát triển mạnh. Trong năm qua, có hơn 5.200 xuất bản phẩm điện tử, thu hút khoảng 35 triệu lượt truy cập, cho thấy xu hướng tiếp cận tri thức trên môi trường số ngày càng phổ biến. Đến nay, 35/52 NXB đã tham gia hoạt động xuất bản điện tử. Tổng doanh thu của lĩnh vực xuất bản đạt khoảng 4.106 tỉ đồng.

Những con số này phản ánh nỗ lực của các NXB trong việc thích ứng với bối cảnh mới. Nhiều đơn vị đã chủ động điều chỉnh kế hoạch sản xuất, cơ cấu lại danh mục xuất bản phẩm, tập trung vào những nhóm sách có nhu cầu cao và khả năng phát hành lớn.

Đáng chú ý, cơ cấu nội dung sách đang có sự dịch chuyển tích cực. Một số nhóm sách ghi nhận mức tăng trưởng rõ rệt cả về số lượng đầu sách lẫn số bản in, đặc biệt là sách khoa học - công nghệ, kinh tế, văn học và sách văn hóa - xã hội. Điều này phản ánh nhu cầu ngày càng lớn của cộng đồng đối với tri thức chuyên sâu, kỹ năng nghề nghiệp cũng như các giá trị văn hóa nhân văn. Trong lĩnh vực phát hành, các kênh trực tuyến, thương mại điện tử và mạng xã hội ngày càng giữ vai trò quan trọng, mở rộng khả năng tiếp cận của bạn đọc…

Phát triển ngành xuất bản theo hướng tinh gọn, hiện đại

TS Nguyễn Mạnh Hùng, Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty Sách Thái Hà cho rằng: Nghị quyết 80-NQ/TW là dấu mốc đặc biệt đối với lĩnh vực văn hóa, khi lần đầu tiên đặt văn hóa ngang tầm với chính trị, kinh tế và xã hội, coi đây là trụ cột và là hệ điều tiết của sự phát triển.

Một điểm khiến ông đặc biệt ấn tượng là quyết định bố trí tối thiểu 2% tổng ngân sách nhà nước cho lĩnh vực văn hóa. Đây được xem là nguồn lực quan trọng để đầu tư cho các hoạt động sáng tạo, trong đó có xuất bản. Từ góc nhìn của doanh nghiệp, TS Nguyễn Mạnh Hùng nhận định, đây chính là "cơ hội ngàn vàng" để phát triển công nghiệp văn hóa và sáng tạo tại Việt Nam.

Hiện nay, quy mô thị trường xuất bản của Việt Nam vẫn còn khá khiêm tốn so với nhiều quốc gia trên thế giới. Tuy nhiên, điều này cũng đồng nghĩa với việc dư địa phát triển còn rất lớn. Theo TS Nguyễn Mạnh Hùng, cần đẩy mạnh ứng dụng khoa học - công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa; đồng thời xây dựng các cơ chế, chính sách đặc thù cũng như ban hành các quy tắc ứng xử trên không gian số nhằm bảo vệ môi trường văn hóa lành mạnh. Quan trọng hơn, cần chuyển từ tư duy quản lý ngành xuất bản sang tư duy kiến tạo hệ sinh thái tri thức quốc gia: "Không một quốc gia nào có thể trở nên hùng cường nếu nền tảng tri thức yếu. Và nền tảng tri thức bắt đầu từ văn hóa nói chung và văn hóa đọc nói riêng".

Từ góc độ quản lý ngành, Cục trưởng Cục Xuất bản, In và Phát hành Nguyễn Nguyên cho rằng, trong giai đoạn tới, hoạt động xuất bản cần đặc biệt chú trọng một số yêu cầu cốt lõi. Trước hết là bảo đảm vai trò định hướng tư tưởng và văn hóa trong bối cảnh cạnh tranh thông tin toàn cầu ngày càng mạnh mẽ. Thứ hai là nâng cao năng lực thích ứng của toàn chuỗi xuất bản - in - phát hành trước những biến động của thị trường và sự thay đổi nhanh chóng của nhu cầu độc giả. Thứ ba là chuyển đổi mô hình phát triển theo hướng số hóa và đa nền tảng, gắn với việc làm chủ các công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn và các nền tảng phân phối nội dung số.

Nghị quyết số 80-NQ/TW là cơ hội để xuất bản Việt Nam phát triển mạnh mẽ
Ảnh: ITN

Bên cạnh đó, cần chú trọng bảo vệ bản quyền, giữ gìn trật tự thị trường xuất bản, đồng thời nâng cao chất lượng nội dung trong bối cảnh cạnh tranh ngày càng gay gắt. Một yêu cầu quan trọng khác là hình thành hệ sinh thái xuất bản hiện đại, kết nối chặt chẽ giữa xuất bản - in - phát hành với các nền tảng số, hệ thống phân phối và các ngành công nghiệp văn hóa khác. Sự liên kết này sẽ giúp nâng cao giá trị gia tăng của xuất bản phẩm, đồng thời mở rộng không gian phát triển cho toàn ngành.

Phát biểu chỉ đạo tại hội nghị, Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Phan Xuân Thủy đề nghị các cơ quan quản lý nhà nước sớm thể chế hóa các chủ trương của Đảng sau khi Chỉ thị mới của Ban Bí thư được ban hành. Trong đó, Bộ VHTTDL cần tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật, xây dựng các cơ chế, chính sách đột phá nhằm huy động và sử dụng hiệu quả nguồn lực đầu tư cho xuất bản; đồng thời chú trọng thu hút nhân tài, thúc đẩy khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số để tạo động lực phát triển mới cho ngành.

Cùng với đó, cần xây dựng Chiến lược phát triển ngành xuất bản đến năm 2030, tầm nhìn 2045 theo hướng tinh gọn, hiện đại; hình thành các tổ hợp xuất bản - truyền thông chủ lực hoạt động đa nền tảng, đa sản phẩm, phù hợp với xu thế truyền thông tích hợp và góp phần phát triển công nghiệp văn hóa theo tinh thần Nghị quyết 80-NQ/TW.

Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương cũng nhấn mạnh yêu cầu nâng cao chất lượng nội dung sách, gắn hoạt động xuất bản với các nhiệm vụ chính trị và chiến lược phát triển đất nước, đặc biệt là Nghị quyết 80-NQ/TW về phát triển văn hóa. Nghị quyết này cũng đặt ra nhiệm vụ "đẩy mạnh xuất khẩu sản phẩm, dịch vụ văn hóa, xuất bản phẩm truyền thông và đa phương tiện", đồng thời yêu cầu "hỗ trợ, tài trợ công tác dịch thuật và xuất bản sách văn học, văn hóa, nghệ thuật Việt Nam ra nước ngoài bằng nhiều ngôn ngữ", tạo điều kiện thuận lợi để giới thiệu các xuất bản phẩm tiếng nước ngoài tại Việt Nam, góp phần gia tăng sức mạnh mềm quốc gia.

Hiện thực hóa tinh thần Nghị quyết số 80, với những đổi mới mạnh mẽ, ngành xuất bản, in và phát hành được kỳ vọng sẽ tiếp tục phát triển, đóng góp ngày càng tích cực vào sự nghiệp phát triển văn hóa, con người và tri thức của đất nước trong thời gian tới. ■

38 NĂM SỰ KIỆN GẠC MA (14.3.1988 - 14.3.2026):

Ký ức Gạc Ma thuở ấy

● **Bài, ảnh: MAI THẮNG**

Ba mươi tám năm đã trôi qua, 64 chiến sĩ Hải quân nhân dân Việt Nam vẫn nằm lại dưới lòng biển sâu. Nhưng tinh thần "một tấc không đi, một ly không rời" của họ chưa bao giờ chìm xuống. Từ nỗi đau Gạc Ma tháng 3.1988, một biểu tượng đã được khắc sâu trong ký ức dân tộc - biểu tượng của văn hóa giữ nước, giữ biển đảo được trao truyền từ thế hệ cha anh sang những người lính trẻ hôm nay.

Nước mắt giữa trùng khơi

Con tàu rẽ sóng giữa Biển Đông. Biển tháng ba xanh thẳm, gió thổi lồng lộng qua boong tàu. Khi thuyền trưởng thông báo đang tiến vào vùng biển gần bãi đá Gạc Ma - Cô Lin, không khí trên tàu bỗng lặng lại.

Chúng tôi bước lên tầng cao nhất, hướng mắt ra xa chân trời. Cách đó hơn ba hải lý là nơi 38 năm trước đã diễn ra một trận chiến bi tráng - 64 chiến sĩ Hải quân nhân dân Việt Nam ngã xuống khi đang bảo vệ chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc. Không ai bảo ai, mọi người đều lặng im. Trong tiếng gió và tiếng sóng vỗ vào mạn tàu, nhiều đôi mắt đỏ hoe. Giữa không gian biển rộng mênh mông, ký ức về những người lính Gạc Ma hiện lên rõ rệt hơn bao giờ hết.

Cựu binh, đại úy Nguyễn Văn Minh đứng lặng nhìn về phía Gạc Ma. Ông là một trong những người đã đặt những viên đá đầu tiên trên nền san hô nơi ấy cách đây gần bốn thập niên. Giọng ông trầm xuống: "38 năm trước, 64 chiến sĩ Hải quân Việt Nam đã chiến đấu anh dũng và hy sinh tại đó. Trận chiến ấy đã được ghi vào chính sử Hải quân Việt Nam. Dù thời gian trôi qua bao lâu, lịch sử có đổi thay thế nào, thì trận chiến đó vẫn mãi tạc vào biển xanh".

Con tàu thả neo. Những vòng hoa tưởng niệm được thả xuống biển. Những cánh hoa trắng chao nghiêng trên mặt nước rồi lặng lẽ trôi theo sóng. Mỗi vòng hoa là một lời tri ân, mỗi cánh hoa là một lời nhắc nhớ. Ông Minh nói khẽ: "Không có đoàn công tác nào từ đất liền ra Trường Sa mà không dừng lại ở vùng biển này để tưởng niệm. Không phải ai cũng muốn nhắc lại quá khứ đau thương, nhưng làm sao có thể quên".

Lễ tưởng niệm các liệt sĩ Gạc Ma hy sinh

Quả thật, làm sao quên được hình ảnh những người lính Gạc Ma kết thành "vòng tròn bất tử", tay nắm tay bảo vệ lá cờ Tổ quốc. Làm sao quên được Trần Văn Phương, người lính được ví như "Pa-ven của Trường Sa", trước khi ngã xuống lòng biển mẹ vẫn hô vang: "Hãy chiến đấu đến hơi thở cuối cùng, hãy đổ máu của mình tô thắm truyền thống Hải quân nhân dân Việt Nam". Làm sao quên được tiếng thét của người lính Trần Thiên Phụng: "Đất nước chúng tôi không bao giờ dạy người lính đầu hàng". Và cũng làm sao quên được Nguyễn Văn Lanh, người lính bị lưỡi lê xuyên qua vai khi đang bảo vệ lá cờ Tổ quốc nhưng vẫn tiếp tục trở lại Trường Sa sau đó, mang theo niềm tự hào của người lính biển. Anh từng nói: "Nếu phải hy sinh, thì không có sự hy sinh nào cao đẹp hơn hy sinh vì Tổ quốc".

Những cánh hoa huệ trắng trôi dần ra xa. Dưới lớp nước biển xanh thẳm ấy, 64 người lính vẫn nằm lại suốt gần bốn thập niên. Đại úy Nguyễn Văn Minh nghẹn ngào: "Bao giờ xương cốt các anh mới được trở về...". Giọt nước mắt của người cựu binh lặng lẽ rơi xuống, hòa vào vị mặn của biển.

Tuổi 20 ở lại với biển

Một chiều đầu tháng ba, tôi tìm đến nhà cựu binh Nguyễn Viết Chức, nguyên Thuyền trưởng tàu HQ-07 thuộc Lữ đoàn 171 Hải quân. Trong khu vườn nhỏ, bên bàn trà dưới tán cây, ông kể cho tôi nghe về những người lính Gạc Ma, "họ đến từ nhiều tỉnh khác nhau, đều rất trẻ và phần lớn chưa có người yêu".

Ông nhấp ngụm trà, ánh mắt buồn vợi: "Có người đã có vợ nhưng chưa có con. Có người trước khi đi chỉ kịp dặn cha mẹ khi trở về sẽ cưới vợ. Nhưng họ đã không trở về". Gió thổi nhẹ qua khu vườn. Người cựu binh quay mặt đi để giấu giọt nước mắt, "64 người lính ấy mãi mãi ở lại biển khơi… ở tuổi 20".

Trong số 64 liệt sĩ hy sinh ở Gạc Ma thì Quảng Bình (nay là Quảng Trị) có nhiều liệt sĩ nhất - 13 người; Đà Nẵng 9 người; Thanh Hóa và Nghệ An mỗi tỉnh 8 người. Đáng chú ý, có tới 46 chiến sĩ mang quân hàm binh nhất, binh nhì - những chàng trai vừa bước qua tuổi mười tám, đôi mươi. Họ rời mái nhà, rời giảng đường, rời cánh đồng để ra với biển đảo. Không ai ngờ chuyến ra khơi ấy lại trở thành hành trình vĩnh viễn. Nhưng chính những chàng trai tuổi 20 ấy đã làm nên một biểu tượng - biểu tượng của khí phách Việt Nam.

Mạch nguồn văn hóa giữ biển

38 năm đã trôi qua, biển Gạc Ma vẫn xanh, sóng vẫn miệt mài vỗ vào những rạn san hô giữa trùng khơi, nhưng ký ức về những người lính năm ấy chưa bao giờ khép lại.

Trong lịch sử dân tộc Việt Nam, tinh thần bảo vệ biển đảo không phải là điều mới mẻ. Từ những đội hùng binh Hoàng Sa - Trường Sa năm xưa, từ bao lớp người Việt vượt biển giữ đảo qua nhiều thời kỳ, tinh thần ấy đã trở thành một phần của văn hóa giữ nước. Những người lính Gạc Ma năm 1988 đã tiếp nối mạch nguồn ấy.

Và mạch nguồn lại đang tiếp tục được trao cho lớp lính trẻ. Trên những con tàu rời bến ra Trường Sa, vẫn có những người lính tuổi đôi mươi mang theo ba lô, ước mơ và cả tuổi trẻ của mình. Trong hành trang của họ còn có ký ức về Gạc Ma, đó là lời nhắc nhở rằng từng tấc biển đảo này đã được gìn giữ bằng máu. Và chính ký ức ấy đã trở thành một phần của văn hóa giữ biển đảo - một giá trị tinh thần được trao truyền từ thế hệ cha anh sang lớp người hôm nay.

Từ trang bi thương của lịch sử, một biểu tượng anh hùng đã được sinh ra. Gạc Ma hôm nay là kiêu hãnh. Giữa trùng khơi, nơi những con sóng vẫn ngày đêm dâng lên rồi lặng xuống, ký ức về 64 người lính vẫn còn đó. Họ đã nằm lại với biển, nhưng tinh thần giữ biển của họ đã là một phần của lịch sử Việt Nam. Đó là giá trị bền bỉ nhắc nhở các thế hệ kế tiếp rằng: Tổ quốc là vĩnh cửu, không có sự hy sinh nào cao đẹp hơn hy sinh vì Tổ quốc! ■

Ngang dốc núi - nét đẹp tâm hồn người lính Cụ Hồ trong thơ Vũ Cao

Nhà thơ Vũ Cao (1922-2007) là một trong những gương mặt tiêu biểu của thơ ca Việt Nam thời kỳ kháng chiến chống Pháp. Ông từng công tác tại Tạp chí *Văn nghệ Quân đội*, đồng thời sáng tác cả thơ và văn xuôi. Trong sự nghiệp của mình, Vũ Cao để lại dấu ấn với các tập thơ: *Sớm nay* (NXB Văn học, 1962), *Đèo Trúc* (NXB Quân đội nhân dân, 1973) và *Núi đôi* (NXB Hà Nội, 1990).

Nhắc đến Vũ Cao, nhiều người nhớ ngay đến bài thơ nổi tiếng *Núi đôi*. Tuy nhiên, bên cạnh *Núi đôi*, ông còn có nhiều bài thơ đặc sắc khác, trong đó có *Ngang dốc núi* - một tác phẩm giàu chất trữ tình, thể hiện vẻ đẹp tâm hồn người lính Cụ Hồ trong những năm tháng chiến tranh.

Bài thơ được Vũ Cao sáng tác năm 1952, theo thể thơ bốn chữ, kể về chuyến đi công tác của chiến sĩ lên vùng núi phía Bắc vào những ngày đầu xuân. Sau gần một ngày băng rừng vượt núi, đến chiều muộn, anh mới gặp một ngôi nhà dân giữa đồng, liền ghé vào nghỉ chân và được cô gái chủ nhà niềm nở đón tiếp. Cô rót rượu mời khách đầu xuân, mong người lính vơi bớt mệt nhọc trên đường hành quân.

Trước tấm lòng hiếu khách ấy, người lính cảm ơn và chỉ uống một ngụm rượu nhỏ rồi vội vàng xin phép tiếp tục lên đường. Hành động ấy cho thấy sự kỷ luật và trách nhiệm của người lính trên đường làm nhiệm vụ. Anh thậm chí chưa kịp hỏi tên cô gái đã phải tiếp tục cuộc hành trình.

Điểm nhấn của bài thơ nằm ở khổ cuối, khi người lính bước lên dốc núi và chợt nhận ra mình "say". Nhưng đó không phải là cái say của men rượu. Một ngụm rượu nếp cẩm khó có thể khiến người lính say. Cái say ấy dường như đến từ vẻ đẹp của con người và thiên nhiên miền núi - từ đôi mắt "sáng tròn như hoa" của cô gái chủ nhà, từ màu tím của rượu, và từ khung cảnh núi rừng thơ mộng.

Cảm xúc ấy đã được Vũ Cao khắc họa bằng hai câu thơ giàu chất lãng mạn: *"Người ơi hoa tím/ Đầy rừng hoa bay"*. Ở đây, thực và mộng hòa quyện. Không gian núi rừng như tràn ngập sắc tím của hoa, tạo nên một bức tranh vừa rực rỡ vừa giàu cảm xúc. Nếu trong bài thơ *Màu tím hoa sim* của Hữu Loan, màu tím mang nét buồn thương thì ở *Ngang dốc núi*, sắc tím lại gợi lên niềm vui, sự rung động và vẻ đẹp của thiên nhiên.

Qua *Ngang dốc núi*, Vũ Cao đã góp phần khắc họa phẩm chất của anh Bộ đội Cụ Hồ trong những năm tháng kháng chiến - những con người sống kỷ luật, giàu trách nhiệm nhưng vẫn mang trong mình một tâm hồn lãng mạn và tràn ngập yêu thương.

PHẠM CƯỜNG

"Cơn sốt" Marathon và bài toán phát triển kinh tế thể thao

THU SÂM

Trên thế giới, các giải marathon lớn từ lâu đã trở thành "cỗ máy kinh tế" của nhiều đô thị, mang lại nguồn thu hàng trăm triệu USD mỗi năm từ du lịch, dịch vụ và quảng bá hình ảnh. Tại Việt Nam, phong trào chạy bộ bùng nổ trong những năm gần đây với hàng chục giải marathon được tổ chức mỗi năm. Câu hỏi đặt ra là liệu "cơn sốt" marathon có thể trở thành một động lực cho kinh tế thể thao, hay vẫn chỉ dừng lại ở một phong trào mang tính sự kiện?

Giải Marathon TP.HCM lần thứ XIII tổ chức vào tháng 1 đã thu hút gần 11.000 vận động viên Ảnh: BTC

Cỗ máy tỉ đô của các nền kinh tế lớn

Thực tế cho thấy nhiều giải marathon danh giá trên thế giới đã trở thành nguồn thu quan trọng cho các đô thị đăng cai. Tiêu biểu là New York City Marathon (Mỹ), giải chạy được xem là có tác động kinh tế lớn nhất thế giới hiện nay. Theo báo cáo công bố năm 2025, sự kiện này mang lại khoảng 934 triệu USD cho kinh tế thành phố New York. Trong đó, hơn 425 triệu USD đến từ chi tiêu của du khách cho khách sạn, ăn uống và mua sắm.

London Marathon (Anh) lại nổi bật bởi giá trị thương hiệu và đóng góp xã hội. Năm 2025, giải đấu mang lại khoảng 250 triệu bảng Anh (hơn 320 triệu USD) cho kinh tế London. Đây cũng là sự kiện gây quỹ từ thiện trong một ngày lớn nhất thế giới, với số tiền quyên góp đạt kỷ lục 87,3 triệu bảng Anh. Nhờ sức hút lớn, London Marathon trở thành một trong những thương hiệu marathon mạnh nhất toàn cầu, thu hút nhiều nhà tài trợ quốc tế.

Ở châu Á, Tokyo Marathon (Nhật Bản) được xem là ví dụ điển hình về việc kết hợp thể thao với kích cầu tiêu dùng. Năm 2025, giải đấu tạo ra khoảng 78,7 tỉ yên (tương đương hơn 510 triệu USD) hiệu ứng kinh tế trên toàn quốc. Các nghiên cứu cho thấy trong thời gian diễn ra giải, doanh thu của nhiều cửa hàng bán lẻ quanh khu vực vạch đích tăng mạnh, đặc biệt ở các lĩnh vực như mỹ phẩm, đồ gia dụng và dịch vụ ăn uống. Đáng chú ý, phần lớn nguồn thu đến từ chi tiêu của chính người dân Nhật Bản đổ về thủ đô.

Tại châu Âu, Berlin Marathon (Đức) cũng mang lại giá trị kinh tế lớn khi đóng góp khoảng 469,4 triệu euro cho thành phố Berlin trong năm 2024. Không chỉ tạo nguồn thu, giải đấu còn góp phần xây dựng hình ảnh đô thị khi có tới 89% người dân Berlin nhận thức được tầm quan trọng của sự kiện đối với bản sắc thành phố.

Trong khi đó, Boston Marathon (Mỹ) năm 2024 mang lại khoảng 509 triệu USD cho bang Massachusetts. Một điểm đáng chú ý là mức chi tiêu cao của các vận động viên, trung bình mỗi vận động viên cùng người thân đi kèm chi khoảng 500 USD mỗi ngày trong thời gian tham dự sự kiện.

Những con số này cho thấy marathon đã vượt ra ngoài khuôn khổ của một cuộc thi thể thao để trở thành một phần của ngành công nghiệp sự kiện thể thao toàn cầu.

Các giải đấu tiềm năng trong nước

Tại Việt Nam, phong trào chạy bộ phát triển mạnh trong những năm gần đây đã thúc đẩy sự ra đời của nhiều giải marathon quy mô lớn. Ngay từ đầu năm 2026, Giải Marathon TP.HCM - HCMC Marathon lần thứ XIII tổ chức vào tháng 1 đã thu hút gần 11.000 vận động viên, trong đó khoảng 26% là vận động viên quốc tế đến từ 75 quốc gia và vùng lãnh thổ. Sự tham gia của đông đảo runner nước ngoài không chỉ nâng tầm giải đấu mà còn tạo hiệu ứng kinh tế tích cực thông qua chi tiêu cho lưu trú, ăn uống và du lịch.

Một sự kiện khác cũng đang thu hút sự chú ý là VnExpress Marathon Ho Chi Minh City Midnight 2026, dự kiến diễn ra ngày 22.3 với khoảng 13.000 vận động viên tham gia. Cung đường chạy đi qua nhiều biểu tượng của thành phố như Dinh Độc Lập, Nhà thờ Đức Bà, bến Bạch Đằng, mang lại trải nghiệm đặc biệt cho các runner và đồng thời góp phần quảng bá hình ảnh TP.HCM năng động.

Trong khi đó, Tiền Phong Marathon (giải chạy lâu đời nhất của thể thao Việt Nam) năm nay cũng ghi nhận số lượng đăng ký lớn với khoảng 12.000 vận động viên tham gia tại Nha Trang (Khánh Hòa). Theo Ban tổ chức, việc lựa chọn Nha Trang không chỉ bởi cảnh quan biển đảo đặc sắc mà còn nhờ hệ thống hạ tầng du lịch phát triển và những cung đường ven biển đẹp. Bên cạnh nội dung thi đấu, địa phương còn tổ chức nhiều hoạt động bên lề như chương trình quảng bá du lịch, trưng bày sản phẩm địa phương và các sự kiện văn hóa - nghệ thuật nhằm tăng trải nghiệm cho vận động viên và du khách. Giải đấu dự kiến diễn ra ngày 28.3 và được kỳ vọng sẽ góp phần thúc đẩy du lịch cũng như kinh tế dịch vụ của thành phố biển.

Có thể thấy marathon tại Việt Nam đang dần vượt ra khỏi khuôn khổ của một môn thể thao phong trào. Một số nghiên cứu cho thấy Giải Marathon quốc tế TP.HCM từng mang lại khoảng 4,3 triệu USD chỉ trong vài ngày diễn ra. Cùng với các giải chạy, nhiều lĩnh vực "ăn theo" cũng phát triển mạnh như thị trường giày chạy, thiết bị thể thao, thực phẩm bổ sung và các dịch vụ du lịch.

Tuy nhiên, sự phát triển nhanh chóng của các giải chạy cũng đặt ra những thách thức. Nếu không có sự điều phối hợp lý, việc tổ chức quá nhiều giải trong cùng thời điểm có thể dẫn đến tình trạng bão hòa, chất lượng tổ chức không đồng đều, thậm chí ảnh hưởng đến giao thông và sinh hoạt của người dân.

Sự bùng nổ của phong trào marathon đang mở ra cơ hội lớn cho phát triển kinh tế thể thao tại Việt Nam. Tuy nhiên, để tận dụng hiệu quả tiềm năng này, các địa phương cần có chiến lược bài bản trong quy hoạch và tổ chức sự kiện.

Việc chuẩn hóa quy trình tổ chức, tăng cường phối hợp giữa các ngành và gắn kết chặt chẽ giữa thể thao với du lịch, thương mại sẽ là yếu tố quan trọng. Chỉ khi được nhìn nhận như một ngành kinh tế sự kiện thể thao, marathon mới có thể vượt khỏi phạm vi phong trào để trở thành một lĩnh vực phát triển bền vững, đóng góp tích cực cho kinh tế và quảng bá hình ảnh quốc gia.

Thực tế cho thấy, trong bối cảnh kinh tế thể thao đang trở thành một lĩnh vực phát triển mạnh trên thế giới, các sự kiện thể thao quy mô lớn như marathon có thể đóng vai trò là "cú hích" cho nhiều ngành dịch vụ. Không chỉ tạo doanh thu trực tiếp từ du lịch và lưu trú, các giải chạy còn kích thích thị trường thiết bị thể thao, công nghệ thể thao và các hoạt động quảng bá điểm đến. Nếu được quy hoạch và tổ chức bài bản, marathon hoàn toàn có thể trở thành một sản phẩm kinh tế thể thao đặc trưng của nhiều địa phương tại Việt Nam. ■

Giải chạy online "Vì một Việt Nam khỏe mạnh"

Hưởng ứng Ngày Sức khỏe toàn dân và Ngày Sức khỏe thế giới (7.4), Bộ Y tế phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức Giải chạy online "Vì một Việt Nam khỏe mạnh" năm 2026. Sự kiện được tổ chức nhằm lan tỏa thông điệp "Chủ động phòng bệnh - Vì một Việt Nam khỏe mạnh", khuyến khích người dân tăng cường vận động thể chất và xây dựng lối sống lành mạnh, qua đó lan tỏa phong trào "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại".

Lễ phát động giải chạy dự kiến diễn ra vào 7h ngày 14.3, tại khu vực sân vận động Đình Bảng (phường Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh), với sự tham dự của lãnh đạo các Bộ, ban, ngành Trung ương và địa phương, các tổ chức quốc tế, cơ quan báo chí cùng khoảng 2.000 đại biểu và VĐV.

Giải chạy được tổ chức theo hình thức trực tuyến, cho phép người dân trên toàn quốc tham gia chạy bộ hoặc đi bộ tại bất kỳ địa điểm nào thông qua các thiết bị thông minh có tích hợp GPS. Thời gian ghi nhận kết quả từ 16h ngày 14.3 đến 10h ngày 1.4. Lễ tổng kết và trao giải dự kiến diễn ra vào 7h ngày 5.4 tại Quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục và khu vực phố đi bộ Hồ Hoàn Kiếm (Hà Nội).

Theo Ban tổ chức, người tham gia đăng ký tài khoản trên nền tảng trực tuyến của Hiệp hội Tư vấn nâng cao sức khỏe Việt Nam (VAHCP) và kết nối với ứng dụng Strava để ghi nhận dữ liệu chạy hoặc đi bộ. Mỗi hoạt động hợp lệ cần đạt quãng đường tối thiểu 740m, với tốc độ trung bình từ 3 phút/km đến 15 phút/km. Thành tích của vận động viên được tính bằng tổng số km tích lũy trong suốt thời gian diễn ra giải và hiển thị trên bảng xếp hạng trực tuyến. Đặc biệt, người tham gia không phải đóng bất kỳ chi phí nào khi đăng ký.

Ban tổ chức sẽ trao nhiều giải thưởng nhằm khuyến khích phong trào rèn luyện thể thao. Trong đó, giải đặc biệt dành cho 10 cá nhân đầu tiên tích lũy đủ 74 km, giải nhất dành cho 10 cá nhân có tổng số km cao nhất và giải tập thể dành cho 10 tập thể hoặc địa phương có số lượng người tham gia hoặc tổng số km tích lũy cao nhất.

NGỌC NGUYỄN

ĐỘI TUYỂN BÓNG ĐÁ NỮ:

Thay đổi để hướng đến tương lai

● **BẢO ANH**

VCK Giải bóng đá nữ châu Á 2026 đã khép lại hành trình đáng tiếc của đội tuyển nữ Việt Nam, khi không thể góp mặt ở vòng tứ kết. Trước đó, đội cũng không thể bảo vệ được "ngôi hậu" tại SEA Games 33. Hai giải đấu liên tiếp không đạt mục tiêu đã mang đến nhiều vấn đề của đội tuyển nữ Việt Nam.

Đội tuyển nữ Việt Nam sẽ cần thay đổi để sớm trở lại trong thời gian tới

"Tre đã già mà măng chưa mọc"

Trong nhiều năm qua, thành công của đội tuyển nữ Việt Nam gắn liền với thế hệ cầu thủ giàu kinh nghiệm, từng tạo nên những cột mốc lịch sử cho bóng đá nước nhà. Những cái tên như Huỳnh Như, Trần Thị Thu (34 tuổi), Thu Thảo (33 tuổi), Diễm My, Kim Thanh (32 tuổi) vẫn đang là trụ cột trong đội hình. Bên cạnh đó, các cầu thủ như Hải Yến, Bích Thùy, Dương Thị Vân hay Thái Thị Thảo cũng đều đã bước qua tuổi 30.

Không thể phủ nhận rằng chính kinh nghiệm và bản lĩnh của thế hệ cầu thủ kỳ cựu đã giúp đội tuyển nữ Việt Nam duy trì vị thế hàng đầu khu vực Đông Nam Á trong suốt nhiều năm. Tuy nhiên, khi tuổi tác ngày càng lớn, thể lực và khả năng duy trì phong độ ở những giải đấu đỉnh cao cũng dần bị ảnh hưởng. Điều này phần nào bộc lộ rõ tại VCK châu Á 2026, nơi đội tuyển phải đối mặt với những đối thủ có nền tảng thể lực, tốc độ và chiều sâu lực lượng vượt trội.

Trong khi đó, lớp cầu thủ kế cận vẫn chưa thực sự tạo được sự yên tâm. Trong số các gương mặt trẻ, chỉ có Thanh Nhã và Vạn Sự (cùng 24 tuổi) phần nào khẳng định được năng lực cũng như có chỗ đứng trong đội hình chính. Nhiều cầu thủ trẻ khác như Minh Chuyên (21 tuổi), Vũ Thị Hoa, Nhật Lan (22 tuổi), Hải Linh (24 tuổi), Nguyễn Thị Hoa hay Cù Thị Huỳnh Như (25 tuổi) vẫn còn thiếu kinh nghiệm thi đấu quốc tế. Khi bước ra sân chơi lớn như châu lục, sự non nớt về bản lĩnh và kinh nghiệm khiến họ chưa thể tạo ra sự khác biệt, nhất là trong những trận đấu có tính chất quyết định.

Thực tế này cho thấy bóng đá nữ Việt Nam đang đứng trước một giai đoạn chuyển giao đầy thách thức. "Thế hệ vàng" đã cống hiến gần như trọn vẹn sự nghiệp cho màu cờ sắc áo, nhưng thời gian không chờ đợi bất kỳ ai. Nếu quá phụ thuộc vào các trụ cột lớn tuổi, đội tuyển sẽ gặp khó khăn trong việc duy trì sức cạnh tranh ở các giải đấu lớn trong tương lai. Từ thất bại tại VCK giải châu Á 2026 đã gióng lên hồi chuông cảnh báo về vấn đề lực lượng khi bóng đá nữ Việt Nam đang đối mặt với thực trạng được ví von: "Tre đã già mà măng chưa mọc".

Bài toán trẻ hóa lực lượng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết. Bên cạnh việc tạo điều kiện cho các cầu thủ trẻ được thi đấu nhiều hơn ở những giải quốc tế, công tác đào tạo trẻ cũng cần được đầu tư mạnh mẽ và bài bản hơn để xây dựng lớp kế cận chất lượng. "Chúng ta phải tiếp tục làm việc và phấn đấu nhiều hơn, đặc biệt là phát triển bóng đá trẻ. Cần tăng cường bóng đá trong trường học, ở các cơ sở đào tạo cũng như tại các địa phương. Khi phong trào mạnh lên thì thành tích của đội tuyển quốc gia mới có thể được cải thiện", HLV Mai Đức Chung thừa nhận sau khi đội tuyển nữ Việt Nam không thể vượt qua vòng bảng giải đấu tại Australia.

Đã đến lúc HLV Mai Đức Chung nghỉ ngơi

Sau trận đấu với Nhật Bản, HLV Mai Đức Chung xác nhận sẽ rút lui khỏi cương vị HLV trưởng để nhường lại vị trí cho thế hệ kế cận. HLV Mai Đức Chung chia sẻ thẳng thắn: "Sau giải đấu lần này, tôi cũng xin rút lui. Tôi rất vui khi sắp tới sẽ có người thay thế để tiếp tục dẫn dắt đội tuyển nữ Việt Nam". Đó là lời nói giản dị, nhưng chứa đựng sự thanh thản của một người đã cống hiến gần như trọn vẹn sự nghiệp cho bóng đá Việt Nam. Quyết định ấy, dù đã được dự đoán từ trước, nhưng vẫn khiến người yêu bóng đá Việt Nam cảm thấy bùi ngùi khi một trong những biểu tượng lớn nhất của bóng đá nước nhà chuẩn bị khép lại chặng đường đầy vinh quang.

Trong lịch sử bóng đá nước nhà, hiếm có nhân vật nào để lại dấu ấn sâu đậm như HLV Mai Đức Chung. Chiến lược gia sinh năm 1951 không chỉ là người dẫn dắt đội tuyển qua nhiều giai đoạn thăng trầm, mà còn là "kiến trúc sư" của thời kỳ vàng son của bóng đá nữ Việt Nam. Đặc biệt trong giai đoạn từ năm 2016 - 2023, ông đã tạo nên một chuỗi thành tích khiến cả khu vực phải nể phục. Dưới sự dẫn dắt của ông, đội tuyển nữ Việt Nam giành 4 tấm HCV liên tiếp tại SEA Games, vô địch AFF 2019, đi đến vòng loại cuối Olympic Tokyo, đặc biệt là tấm vé lịch sử tham dự World Cup 2023. Đó không chỉ là cột mốc của riêng bóng đá nữ mà còn là niềm tự hào của cả nền bóng đá Việt Nam.

Tuy nhiên, trong thể thao đỉnh cao, bất kỳ đội tuyển nào cũng có chu kỳ phát triển của riêng mình. Sau những năm tháng thành công rực rỡ, việc làm mới lực lượng và tư duy chiến thuật là điều tất yếu để hướng đến những mục tiêu mới. Chính HLV Mai Đức Chung cũng hiểu rất rõ quy luật ấy. Ở tuổi 75, nhà cầm quân kỳ cựu vẫn giữ được sự tận tụy hiếm có. Ông luôn xuất hiện trên sân tập với sự nhiệt huyết, tỉ mỉ trong từng buổi huấn luyện, đồng hành cùng các học trò qua nhiều giải đấu lớn nhỏ. Nhưng hơn hai thập kỷ gắn bó với bóng đá Việt Nam cũng là quãng thời gian đủ dài để ông có thể tự hào nhìn lại những gì mình đã cống hiến.

Việc HLV Mai Đức Chung chủ động nói lời chia tay không chỉ là quyết định cá nhân, mà còn là bước đi hợp lý cho tương lai của đội tuyển nữ Việt Nam. Một thế hệ HLV mới với tư duy hiện đại, năng lượng mới có thể sẽ mang đến những luồng sinh khí khác, giúp đội tuyển bước vào chu kỳ phát triển tiếp theo. Sẽ rất khó để tìm ra một người có thể thay thế hoàn toàn dấu ấn của HLV Mai Đức Chung. Nhưng điều chắc chắn là những di sản mà ông để lại, từ tinh thần chiến đấu, sự kỷ luật đến niềm tin vào khát vọng vươn lên sẽ tiếp tục là nền tảng để bóng đá nữ Việt Nam tiến bước. ■

TIN THỂ THAO

Bóng ném bãi biển nữ dự giải thế giới

Đội tuyển bóng ném bãi biển nữ Việt Nam đã được Liên đoàn Bóng ném thế giới trao suất chính thức góp mặt Giải bãi biển vô địch thế giới 2026. Suất tham dự giải thế giới năm nay nhờ thành tích vô địch Giải bóng ném bãi biển châu Á 2025. Tại giải đấu ở Oman, đội tuyển nữ Việt Nam thắng Philippines 2-0 ở chung kết, qua đó có lần thứ ba vô địch châu Á sau các năm 2022 và 2023.

Giải thế giới năm nay được tranh tài ở Zagreb (Croatia) từ ngày 23-28.6, sẽ có tổng cộng 16 đội tham dự.

L.H

Hà Nội, Thanh Hóa thắng lớn tại giải muay quốc gia

Giải vô địch các CLB muay quốc gia 2026 vừa kết thúc tại phường Pleiku (Gia Lai) chứng kiến thành công của đoàn VĐV Hà Nội và Thanh Hóa. Theo đó, đại diện Thủ đô xếp nhất nhóm tuổi 17-40 với 6 HCV, 2 HCB, 3 HCĐ. Trong khi đó ở nhóm tuổi 15-16, đội Thanh Hóa 1 xếp nhất khi đoạt 4 HCV, 1 HCB, 2 HCĐ.

Theo Ban tổ chức, đây là dịp để các địa phương đánh giá phong trào tập luyện, năng lực huấn luyện, đồng thời tạo điều kiện cho võ sĩ thi đấu cọ xát, nâng cao trình độ chuyên môn, chuẩn bị lực lượng tham dự các giải quốc tế trong năm 2026.

H.L

Giải cầu mây các CLB quốc gia 2026

Diễn ra đến 16.3 tại Nhà thi đấu Thể dục thể thao tỉnh Nghệ An, Giải vô địch các CLB cầu mây quốc gia 2026 thu hút hơn 200 HLV, VĐV đến từ 16 tỉnh, thành, ngành trên cả nước. Giải năm nay thi đấu nhiều nội dung như: Đội tuyển 4 nam - nữ, đội tuyển 3 nam - nữ, đôi nam - nữ, đội tuyển 4 nam - nữ hỗn hợp, hoop nam - nữ, hoop hỗn hợp nam - nữ.

Kết quả thi đấu của giải sẽ là cơ sở quan trọng để các nhà chuyên môn tuyển chọn những gương mặt xuất sắc bổ sung cho đội tuyển quốc gia, hướng tới các giải khu vực và quốc tế.

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

XUNG ĐỘT TRUNG ĐÔNG:

Những tác động khó lường đối với thế giới

● HỒNG NHUNG

Căng thẳng leo thang giữa Mỹ và Israel với Iran đang tạo ra tác động và hệ lụy khó lường đối với nền kinh tế toàn cầu. Trước diễn biến gián đoạn vận tải qua eo biển Hormuz, nhiều quốc gia hiện đang đứng trước áp lực về lạm phát, nguy cơ thiếu lương thực và bất ổn kinh tế.

Giá xăng, dầu diesel và nhiên liệu máy bay đã tăng mạnh khi xung đột giữa Mỹ và Israel với Iran làm gián đoạn vận chuyển dầu qua eo biển Hormuz Ảnh: GETTY

Việc Iran đóng cửa eo biển Hormuz (tuyến hàng hải vận chuyển khoảng 20% lượng dầu mỏ toàn cầu), đang gây ra những chấn động mạnh mẽ trên thị trường năng lượng toàn cầu. Chỉ trong một tuần kể từ khi Mỹ và Israel tấn công Iran, giá dầu thô vượt 100 USD/thùng bởi sự việc gián đoạn nguồn cung và hoạt động vận chuyển dầu mỏ toàn cầu.

Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) ước tính, cứ mỗi 10% giá dầu tăng thêm, lạm phát toàn cầu sẽ bị đẩy lên thêm 0,4 điểm phần trăm, tăng thêm nguy cơ làm giảm sản lượng kinh tế toàn cầu khoảng 0,2%. Ngoài năng lượng, gián đoạn tại eo biển Hormuz còn ảnh hưởng đến thị trường phân bón toàn cầu. Khoảng 30% sản lượng phân bón xuất khẩu của thế giới, bao gồm urê, amoniac và phosphat, được vận chuyển qua tuyến đường này. Việc gián đoạn vận chuyển cũng khiến chi phí sản xuất nông nghiệp tăng lên, đẩy giá lương thực tăng cao. Cuộc khủng hoảng đã lan sang lĩnh vực vận tải hàng không, gây ra nguy cơ lạm phát bùng phát trở lại, đẩy chi phí vận tải và giá hàng hóa leo thang.

Theo giới quan sát, chiến sự Trung Đông được xem như "đòn giáng" mạnh hơn vào các nền kinh tế toàn cầu. Tại châu Âu, nhiều quốc gia chịu tác động mạnh khi phụ thuộc vào nhập khẩu năng lượng cùng với nguy cơ lạm phát cao bởi loại nhiên liệu này lại đóng vai trò thiết yếu trong hệ thống năng lượng của các quốc gia này. Giá khí đốt chuẩn tham chiếu niêm yết tại thị trường châu Âu có thời điểm tăng tới 30%, xác lập mức tăng theo tuần mạnh nhất kể từ cuộc khủng hoảng năng lượng năm 2022. Hệ luỵ kéo theo là toàn bộ khu vực Liên minh châu Âu và Anh có thể ghi nhận lạm phát tăng hơn nửa điểm phần trăm.

Còn tại châu Á, các nền kinh tế lớn như Trung Quốc, Ấn Độ và Hàn Quốc cũng dễ bị tổn thương vì phụ thuộc hầu hết vào dầu khí vận chuyển từ vùng Vịnh. Trung Quốc đang nhập khẩu khoảng 75% lượng dầu thô tiêu thụ, hầu hết là nguồn cung từ Trung Đông đi qua eo biển Hormuz.

Trong khi đó, Nhật Bản và Hàn Quốc thậm chí còn phụ thuộc lớn hơn từ nguồn cung từ các nước vùng Vịnh, với sản lượng nhập khẩu tới 80%. Nếu nguồn cung bị gián đoạn kéo dài, các ngành công nghiệp chủ lực như hóa chất, ô tô và điện tử có nguy cơ bị đình trệ. Ấn Độ cũng nhập khẩu khoảng 60% lượng dầu từ Trung Đông. Giá năng lượng tăng vọt đang ảnh hưởng lớn đến cán cân thương mại của nước này, gây áp lực lên đồng rupee và làm gia tăng nguy cơ lạm phát.

Trước diễn biến trên, tại châu Âu, Thủ tướng Hungary Viktor Orban cho biết chính phủ thực hiện áp trần giá nhiên liệu để bảo vệ người tiêu dùng và doanh nghiệp khi giá dầu thô tăng cao. Giải pháp áp trần giá xăng dầu trong 2 tuần cũng được chính phủ Croatia đưa ra trong bối cảnh khủng hoảng năng lượng gia tăng.

Tại châu Á, Tổng thống Hàn Quốc Lee Jae Myung đã chủ trì cuộc họp liên bộ khẩn yêu cầu áp trần giá xăng trong nước, lần đầu tiên trong gần 30 năm. Seoul cũng quyết định mở rộng chương trình bình ổn thị trường trị giá 100.000 tỉ won (khoảng 66,8 tỉ USD) nếu cần thiết, khẩn trương tìm kiếm các tuyến năng lượng thay thế ngoài eo biển Hormuz.

Theo hãng *Reuters*, chính phủ Nhật Bản đã chỉ đạo luôn chuẩn bị sẵn sàng xả kho dự trữ dầu quốc gia. Nhật Bản và các nước khác trong G7 cũng đang thảo luận kế hoạch xả kho dự trữ để hạ nhiệt giá dầu toàn cầu. Trang *Nation Thailand* đưa tin, Thái Lan đã kích hoạt kế hoạch năng lượng khẩn cấp cấm xuất khẩu xăng dầu, vận hành nhà máy than và thủy điện hết công suất, đồng thời tăng khai thác khí đốt nội địa từ vịnh Thái Lan và Myanmar. Chính phủ Thái Lan cũng yêu cầu công chức làm việc từ xa, hạn chế sử dụng thang máy và tạm dừng các chuyến công tác nước ngoài trong bối cảnh nguồn cung năng lượng thế giới biến động.

Trước mắt, Nhóm Các nước công nghiệp phát triển (G7) đang xem xét giải phóng một phần kho dự trữ dầu chiến lược, đồng thời tuyên bố sẵn sàng thực hiện "tất cả các biện pháp cần thiết" và phối hợp với Cơ quan Năng lượng Quốc tế (IEA) nhằm ứng phó với tình trạng giá dầu thô tăng cao do xung đột tại Trung Đông. Về lâu dài, theo một số chuyên gia, cuộc khủng hoảng lần này có thể thúc đẩy thế giới nhìn nhận lại vấn đề an ninh năng lượng. Làn sóng đầu tư vào hạ tầng dự trữ nhiên liệu, xây dựng các tuyến đường ống vận chuyển tránh những điểm nghẽn chiến lược và tìm kiếm các nguồn năng lượng thay thế nhiều khả năng sẽ gia tăng trong thời gian tới nhằm giảm sự phụ thuộc vào các quốc gia giàu năng lượng. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Suy ngẫm về cách quảng bá

● THANH TÂM

Báo *Tin tức* đưa tin, những người có ảnh hưởng sáng tạo nội dung trên mạng xã hội (influencer) trẻ tại Trung Quốc đang biến di sản văn hóa truyền thống thành nội dung video hấp dẫn, thu hút hàng chục triệu người xem và khơi dậy niềm tự hào dân tộc trên mạng xã hội. Họ thu hút hàng chục triệu người theo dõi bằng cách đi khắp đất nước để khám phá những giá trị văn hóa truyền thống từng bị lãng quên, từ thủ công mỹ nghệ, nghi lễ dân gian đến các loại hình biểu diễn cổ truyền.

Những nội dung tưởng chừng chỉ còn trong sách vở hoặc bảo tàng lại đang trở thành "hiện tượng mạng". Các video kể chuyện về di sản văn hóa bằng phong cách mới mẻ đang nhanh chóng lan truyền trên mạng xã hội Trung Quốc, giúp nhiều influencer trẻ xây dựng lượng người hâm mộ khổng lồ. Những đại diện nổi bật của thế hệ influencer đang khai thác lịch sử và di sản văn hóa để phát triển nội dung. Thể loại từng khá kén người xem này đã bùng nổ mạnh mẽ trong hai năm gần đây, thu hút hàng chục triệu người theo dõi và còn nhận được sự chú ý từ truyền thông chính thống.

Trung Quốc hiện có hơn 40 di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO công nhận, từ múa rối bóng đến kỹ thuật chế biến trà, cùng vô số tập quán địa phương. Tuy nhiên, điều khiến các nhà sáng tạo trẻ là hình ảnh trẻ trung, năng động của họ. Ở độ tuổi cuối 20 đến đầu 30, họ phá vỡ định kiến rằng chỉ những nghệ nhân lớn tuổi mới là người gìn giữ tri thức văn hóa. Những influencer tìm cách biến di sản thành trải nghiệm sống động thay vì những hiện vật khô khan. Các video của họ thường được dẫn dắt bằng lời thuyết minh dài, kể lại lịch sử của một loại hình văn hóa, nhắc đến nguy cơ mai một và kết thúc bằng thông điệp lạc quan về sự hồi sinh của truyền thống. Cách kể chuyện này nhanh chóng tạo sự đồng cảm với khán giả. Nhiều người xem cho biết họ cảm thấy xúc động và tự hào sau khi xem video, đồng thời bày tỏ mong muốn những nội dung như vậy được lan tỏa rộng hơn để nhiều người cùng bảo vệ các giá trị truyền thống. Điều thu hút người xem có thể không chỉ là bản thân truyền thống, mà còn là cảm giác được kết nối với quá khứ thông qua những màn trình diễn ấn tượng, những câu chuyện giàu cảm xúc và ngày càng rõ nét qua lăng kính tự hào dân tộc.

Mấy ngày gần đây, báo chí đưa tin về trường hợp người bán rong trên bãi biển Nha Trang bất ngờ trở thành hiện tượng mạng khi lời rao bằng tiếng Anh của bà được nhạc sĩ nước ngoài phối thành bản nhạc và đăng tải trên TikTok, thu hút hơn 40 triệu lượt xem. Câu chuyện rất thú vị này đã gợi ra nhiều suy nghĩ về cách hình ảnh một đất nước có thể lan tỏa ra thế giới. Khoảnh khắc rất đời thường, khi một du khách ghi lại cuộc trò chuyện với người bán trái cây trên bãi biển. Nhưng chính sự đời thường ấy lại tạo nên sức hút đặc biệt.

Cùng với những influencer Trung Quốc đưa di sản văn hóa trở thành "hiện tượng mạng", đoạn video về bà Mai - người bán trái cây rong quen thuộc với du khách tại Nha Trang - vừa rao vừa hát tên các loại trái cây bằng tiếng Anh: "Mango, pineapple, banana, watermelon…" đang "hot" trên TikTok gợi cho chúng ta nhiều vấn đề đáng suy ngẫm. Rõ ràng, trong kỷ nguyên mạng xã hội, những khoảnh khắc nhỏ bé như vậy có thể lan tỏa với tốc độ khó tưởng tượng. Chỉ cần một đoạn video ngắn, một ý tưởng sáng tạo, và câu chuyện đời thường ấy có thể vượt qua biên giới, tiếp cận hàng triệu người trong nước và trên khắp thế giới. Họ không mang danh hiệu, không xuất hiện trong các chiến dịch quảng bá chính thức, nhưng chính họ lại góp phần tạo nên ấn tượng chân thực và gần gũi về đất nước này. ■